Kuurojen Lehti

Tidskrift för Döva

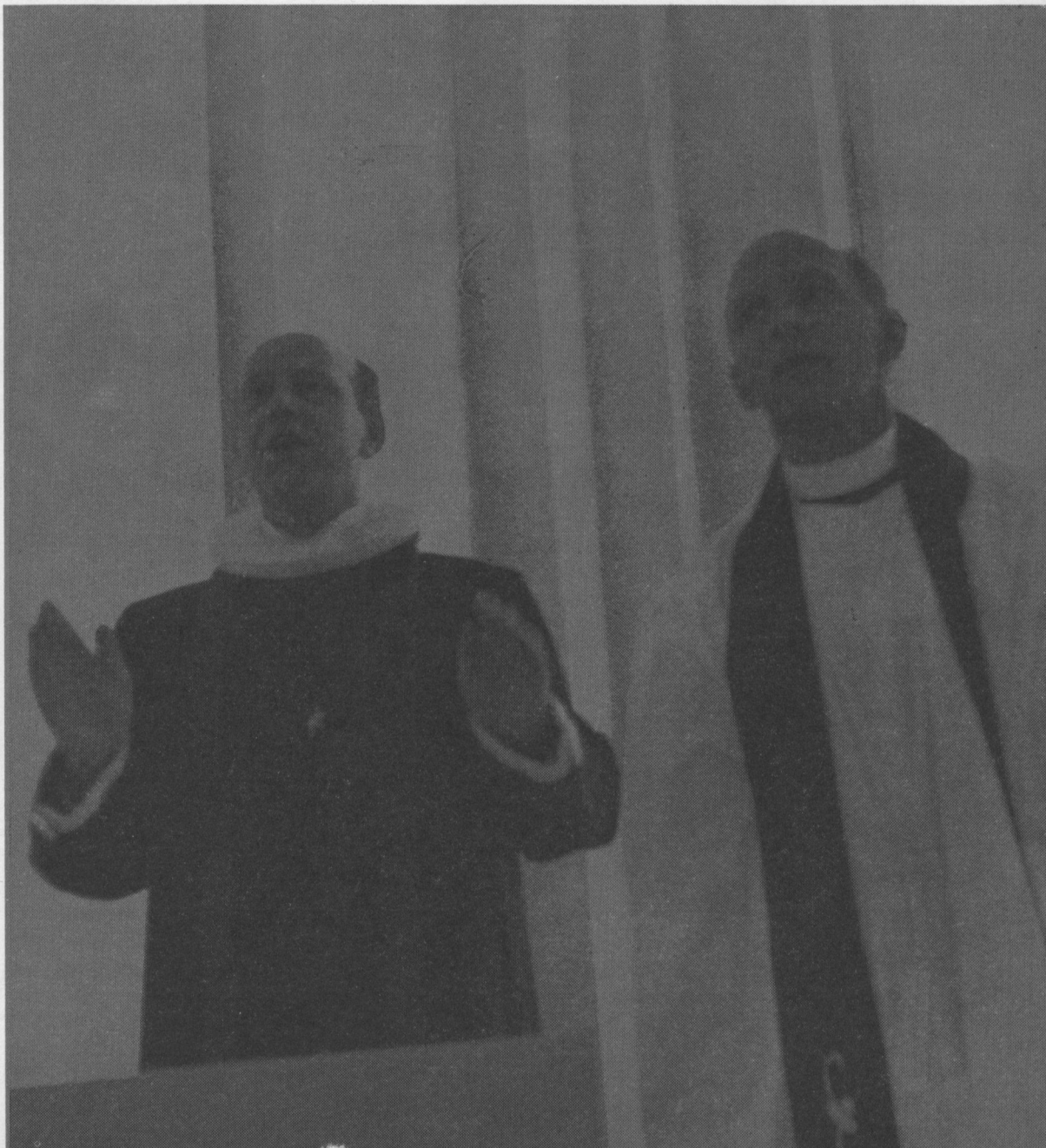

1
1964

VIERAITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

Vieraamme Morsi pyysi tuolin istuakseen luultavasti sikäläisen tavan mukaan kertoillessaan maansa oloista ja vastatessaan kysymyksiin.

Vår gäst bad om en stol, för att sittande enligt sitt lands sed, berätta om hemlandet och för att besvarar frågor.

EGYPTISTÄ

Lokakuun 25 ja 28 päivinä vieraili Åvikissa egyptiläinen huoltokonsulentti Morsi, joka on viipynyt maassamme parin kuukauden ajan tutustuen stipendiaattina maamme huoltokoneistoon. Vieras oli siis presidentti Nasserin lähettiläs, jota muuten sivumennen mainosti lujasti hyväksi mieheksi ja johtajaksi. Åvikissa vieras kertoi Egyptin oloista ja varsinkin sokeista, joiden huoltoon hän olikin paremmin perehtynyt, sekä vastaili meidän ja Åvikin asukkaiden tekemiin kysymyksiin. Hän näytti myös kauniin värifilmin, joka kuvasi Egyptin ja varsinkin sen pääkaupungin Kairon maisemia. Morsi on jo matkustanut edelleen Ruotsiin tutustumaan sikäläisiin oloihin, sitten vielä muihin Pohjoismaihin ja sen jälkeen taas kotiin Egyptiin.

NORJASTA

Lokakuun 27 ja 28 päivinä vieraili maassamme Norjan Kuurojen Huoltokodin "Hemmet för döve" toiminnanjohtaja pastori Conrad Vogt-Svendsen. Hänen matkaansa liittyi myös muita tehtäviä, mutta yllämainitut päivät hän vietti kuurojen työn parissa. Sunnuntaiaamuna oli ohjelmassa Kuurojen jumalanpalvelus Helsingissä, missä vieras saarnasi helsinkiläisille kuuroille. Kirkkokahvin jälkeen pistäydyttiin Povoossa tervehtimässä kuurojenkoulussa ja illalla olikin sitten esiintyminen Tesvisiossa kuurojen ohjelmatuokiossa. Seuraavana päivänä vieras kävi rovasti Paunun ja pastori Savisaaren kanssa Hämeenlinnassa tutustumassa Paperisammon toimintaan. Illalla oli ohjelmassa tervehdyskäynti Åvikissa, jossa vieras tutustuttuaan tarkasti taloon ja keskusteltuaan kodin johdon kanssa ajankohtaisista kuurojen huoltoon liittyvistä kysymyksistä kertoi kodin asukkaille erittäin elävästi havaintojaan maailmanympärimatkaltaan, jopa niin hauskasti, että eräs tädeistä totesi tilaisuuden jälkeen, ettei hänellä koskaan ole ollut näin hauskaa.

Åvikissa pastori Vogt-Svendsen kuvasi maailmanympärimatkaansa tuolilla seisten niin innokkaasti, että putosi kerran alas vetäen tulkinkin perässään.

KANSIKUVA:

Pastori Vogt-Svendsen saarnaamassa Helsingin kuuroille Tuomiokirkon kappelissa tulkkinaan rovasti Paunu.

Pastor Vogt-Svendsen predikar för döva i Helsingfors i Domkyrkans kapell. Prosten Paunu tolkar.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

69 vuosikerta 1964

N:o 1

Julkaisija
Utgivare
Suomen Kuurojen Liitto r.y. — Finlands Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja
Hvudredaktör
Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteeri
Red.sekr.
Jarmo Narmala, Lokero 62, Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja
Svenskpr. red.
Rea Stadius, Fredrikinkatu 39, Helsinki, puh. 56 419.

Toimituskunta
Aura Ahlbäck, Emil Mattila ja Ragnar Ostman.

Toimitus
Expedition
Markkulantie 3, Hämeenlinna. Postiosoite: Lokero 62 Hämeenlinna. Puh. 24 289.

Tilaushinta
Prenumerationspris
1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 8:—, ulkomaille 10:—. Tilattavissa postitoimistoista.

Kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä edellisen kuukauden 7 päivään mennessä. Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 Helsinki. Puh. 638 154.

Puheenjohtaja
Yli-ins. Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja:
Agrologi Jaakko Väisälä, Liisankatu 27 E 10, Helsinki, puh. 638 154.

Rahastonhoitaja
Ekonomi Eero Laamanen, Liisankatu 27 E 10, Helsinki, puh. 882 163.

U U T T A

Uusi vuosi on jälleen alkanut, kirjoitetaan vuosilukua 1964. Uuden vuoden alkaessa tapahtuu myös liittomme toiminnassa suuria ja merkittäviä muutoksia. Kaikkien tiedossahan jo on, että liittomme pitkäaikainen toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen siirtyi hyvin ansaittuja eläkevuosia viettämään viime vuoden lokakuun viimeisenä päivänä. Hänen mukanaan rouva Katri Pitkänen, jonka kaikki kuurot tuntevat miehensä rinnalla liiton tehtävissä toimineena, vetäytyi sivuun varsinaisesta aktiivipalveluksesta.

Marraskuun 17 päivänä pitämässään kokouksessa liittomme hallitus valitsi uudeksi toiminnanjohtajaksi agrologi Jaakko Väisälän, jonka kaikki kuurot tuntevat kauan liiton hallituksessa istuneena ja Invalidisäätiön Maatalousoppilaitoksessa Mäntsälässä kuurojen opettajana toimineena. Agrologi Väisälä on astunut virkaansa vuoden alusta. Toivotamme onnea ja menestystä uudelle toiminnanjohtajalle.

Edellä mainitussa kokouksessa hallitus valitsi myös Kuurojen lehden uudeksi toimitussihteeriksi toimitusjohtaja Jarmo Narmalan Hämeenlinnasta. Hänetkin tunnetaan laajoissa piireissä kaikkien muiden avujensa lisäksi taitavana lehdentoimittajana. Toivotamme myös uudelle toimitussihteerille onnea ja menestystä tärkeässä työssään.

Kaikki lukijamme ovat myös jo todenneet, että lehtemme ulkonäkö on entisestään muuttunut. Uusi kansikuva on taiteilija Osmo Entelän suunnittelema ja toimituskunta on hyväksynyt sen useista ehdolla olleista luonnoksista. Toivoa vain sopii, että lukijamme ottavat hyväksyen vastaan uudistuksen. Lehden ulkomuodon ohella on myös tehty joitakin muutoksia lehden taittoon. Lehden sisällys jää puolestaan lukijoiden arvosteltavaksi. Vielä todettakoon, että ruotsinkielisen osaston toimittaja on viime vuoden loppupuolella vaihtunut. Kuten ruotsinkieliset lukijat varmaan jo ovat huomanneet, on toimittajana monien kuurojen tuntema neiti Rea Stadius. Lausumme hänetkin näin jälkikäteen tervetulleeksi toimitustyöhön.

Lopuksi toivotamme kaikille lukijoillemme Onnellista Uutta Vuotta samalla toivoen, että vuosi olisi menestyksellinen myös liittomme toiminnan kannalta.

Uusi toiminnanjohtaja

Jaakko Joel Väisälä on syntynyt 8. 9. 1911 Iisalmessa, mutta lapsuus- ja kouluajat hän on asunut Viipurissa, missä hän suoritti yksityisesti kansakoulun ja keskikoulukurssin sekä kävi Viipurin kaupungin ammattikoulun puu- ja metallityöosastot. Vuonna 1932 hän sai päästötodistuksen Kurkijoen Maamiesopistosta agrologitutkinnon suorittaneena. Senjälkeen hän on toiminut maanviljelijänä ensin Sortavalan Mlk:ssa ja vuodesta 1945 alkaen Längelmäellä. Invalidisäätiön maatalousoppilaitoksen opettajana hän on toiminut vuodesta 1957 alkaen, tähän virkaan Valtioneuvosto v. 1959 myönsi hänelle erivapauden.

Toiminnanjohtaja Väisälä on siis jo kuutisen vuotta "ammattimaisesti" työskennellyt kuurojen keskuudessa e.m. ammattikoulun kuurojen maanviljelys- ja puutarhakoulun opettajana. Liittomme piirissä hänet tunnetaan tarmokkaana ja aikaansaavana miehenä, jota on paljon käytetty eri tehtävissä. Vuodesta 1951 alkaen hän on ollut liiton keskushallituksen jäsen, joten hän tuntee liiton asiat ja toimintamuodot perusteellisesti.

Toivotamme uudelle toiminnanjohtajalle onnea ja menestystä tässä vaativassa ja tarmoa kysyvässä toimessa. Edelleen toivomme, että yhteistyö toiminnanjohtajan ja liiton jäsenyhdistysten välillä sujuu kitkattomasti.

Elias Niskanen:

KUULOVIKAISTEN JATKO-OPINTOJEN ORGANISOINTI

Tämän hetken teemana kuulovikaisten opetuksessa on opetuksen uudistaminen. Tätä teemaa on käsitelty Kuurojen lehdessäkin viime vuosina ilahduttavan usein. Näissä kirjoituksissa on pohdittu uuden asetuksen vaikutusta kuurojenkoulujen toimintaan, huonokuuloisten opetuksen tarpeellisuutta, kuulovikaisten ammatti- ja jatko-opintomahdollisuuksia jne. Seuraavassa käsittelen tätä uudistamiskysymystä lähinnä kuulovikaisten jatko-opintojen kannalta.

Nykyisen käytännön mukaan meillä Suomessa kuurojenkouluihin tulevat oppilaat jaetaan opiskeluryhmiin älykkyystason (koulumenestyksen) mukaan. Tällä jaolla pyritään saamaan opiskeluryhmät mahdollisimman homogeenisiksi. Kuitenkin kun opiskeluryhmään tulee 10—12 poikkeavaa oppilasta, niin aina on kaikista järjestelyistä huolimatta huomattava tasoero esim. A-luokan parhaiden ja A-luokan heikoimpien oppilaiden välillä. Parhaat pystyisivät etenemään suhteellisen nopeasti, omaksumaan runsaasti tietoja jne., mutta heikommat luokkatoverit asettavat esteitä. Opettajan on luonnollisesti asetettava tavoitteensa luokan enemmistön mukaan ja erityisesti pidettävä huoli siitä, että luokan heikoimmat pysyvät mukana. Tällaisessa tilanteessa ei voi vaatia, eikä edes toivoa, että opettaja ehtisi järjestää erityistehtäviä tai muuten kannustaa luokan parhaita yrittämään eteenpäin. Luokan toiminta ajautuu väistämättömästi siihen, että edetään enemmistön mukaan ja kaikki omaksuvat sen mukaisen tieto- ja taitomäärän. Luokan parhaat oppilaat pitkästyvät ja käyvät haluttomiksi koko koulutyöhön. He muodostavat underachievement-ryhmän — kykyjensä alittajaryhmän koulussa ja ovat koulusta päästyään tyytymättömiä koko järjestelmään.

Älykkyystasoeron lisäksi voidaan muina eroina tässä todeta: kuuloisuusaste, kielenkäytön sujuvuus, huuliltalukutaito ja asennoituminen koulua ja koulutehtäviä kohtaan. Kaikista em. seikoista voidaan sanoa, että kunkin piirteen mukaan kuurojenkoulujen oppilasaines voidaan jakaa karkeasti kolmeen ryhmään: hyvä, tyydyttävä, heikko. Jako voidaan suorittaa suhteessa 2:6:2, jolloin suurin ryhmä edustaisi luokan keskitasoa. Useimmiten nämä eri piirteiden mukaan suoritetut jaoittelut menevät parhaiden oppilaiden kohdalla aika tavalla päällekkäin. Vain kuuloisuusaste on sellainen piirre, jonka ei aina tarvitse liittyä korkeaan älylliseen tasoon tai hyvään koulumenestykseen. Muut piirteet: älykkyystaso, kielenkäyttö, huuliltaluku ja positiivinen asenne koulutehtäviä kohtaan kytkeytyvät aika läheisesti toisiinsa. Näiden perusteella oppilaat voidaan luokittaa jo suhteellisen aikaisin — ainakin 10-vuotisen kuurojenkoulun keskiasteen päättyessä.

Kuten edellisestä selviää, niin tuo lahjakkaiden, poikkeuksellisen hyvin koulussa menestyvien ryhmä ei ole suuri. Arvioni mukaan se on noin 2—3 oppilasta kunkin kuurojenkoulujen vuosittaisesta ikäluokasta. Kuitenkin yksilön kannalta asiaa ajatellen tämän pienen vähemmistöryhmän kasvatuksellisten tarpeiden huomioiminen on tärkeä kysymys, joka olisi syytä saada järjestykseen.

Normaaliryhmien kohdalla on ns. gifted-ryhmän — ylilahjakkaiden ryhmän kasvatuksessa käytetty kolmea linjaa: part-time-program, enrichmentprogram ja erityisluokat. Part-time-ohjelman mukaan oppilas on normaaliluokalla pääosan oppitunneista. Osan tunneista hän saa yksilöllistä lisäopetusta määrätyissä aineissa. Enrichment-ohjelman puitteissa oppilas omassa luokassaan ja kotitehtävinä suorittaa oppiainekseen liittyviä erityistehtäviä ja lisätehtäviä opettajan ohjeiden mukaan. Kolmas mahdollisuus on perustaa lahjakkaita varten omia erityisluokkia. Kaikkia em. mahdollisuuksia on normaaliryhmillä kokeiltu hyvillä tuloksilla esim. USA:ssa.

Lahjakkaiden kuulovikaisten auttamisessa tulisi nähdäkseni kysymykseen vain viimeksi mainittu mahdollisuus, erityisluokkien perustaminen. Kokemus on osoittanut, ettei opettaja voi tavallisen kuulovikaisten luokan kanssa toimiessaan parhaalla tahdollakaan toteuttaa lahjakkaiden oppilaiden auttamisessa sen paremmin part-time-ohjelmaa kuin enrichment-ohjelmaakaan. Ulkomailla on päädytty lahjakkaiden kuulovikaisten erityisluokkien perustamiseen. Tällaisia luokkia kaivattaisiin myöskin Suomessa. Seuraavassa esitän eräitä ratkaisuja USA:sta, Neuvostoliitosta, Saksasta ja Tanskasta.

USA:ssa on kuulovikaisten, samoin kuin yleensä kaikkien poikkeavien ryhmien käsittelyssä vallitsevana ns. integraation periaate. Poikkeavat yksilöt pyritään, mikäli mahdollista, kasvattamaan normaalien kanssa yhdessä. Tämä periaate tulee erityisesti näkyviin huonokuuloisten kasvatuksessa. Yleensäkin kuulovikaisten kohdalla pyritään siihen, että mahdollisimman moni voisi pohjaopinnot kuurojen tai huonokuuloistenkoulussa suoritettuaan siirtyä jatkamaan opintojaan yleisissä ammattikouluissa, keskikouluissa jne. Huonokuuloisten kohdalla tällainen menettely käy mainiosti päinsä, kunhan vain huolehditaan siitä, että pohjakoulun opetusmetodit ovat tarpeeksi tehokkaat ja koulun opetussuunnitelmalliset tavoitteet vastaavat yleisissä kouluissa omaksuttuja tavoitteita. Tällainen, lähinnä huonokuuloisten kuntouttamiseen erikoistunut koulu on esim. The Clarke School for the Deaf, Northampton Mass. Koulu on yksityinen sisäoppilaitos, jonne otetaan huonokuuloisia ja kuuroutuneita oppilaita. Tarkoituksena on, että oppilaat Clarke-koulun suoritettuaan siirtyvät jatkamaan opiskeluaan normaaliryhmissä. Tarjolla on seuraavat mahdollisuudet: college (lähinnä vastaa meidän yliopistoa tai korkeakoulua. Kuitenkin on huomattava, ettei USA:ssa tunneta meidän ylioppilastutkintoa, joten collegeen tuleva oppilasjoukko on tasoltaan kirjava), high school (toisen asteen koulu — oppivelvollisuuskoulun ylin aste), vocational-school, aikaisemmin tradeschool (ammattikoulu) ja businessschool (kaupallinen ammattikoulu). Kaikissa em. kouluissa ovat Clarke Schoolin päättäneet kuulovikaiset suorittaneet hyvällä menestyksellä tutkintoja kuulevien kanssa yhdessä opiskellen.

Toinen esimerkki kuulovikaisten jatko-opinnoista USA:ssa on Gallaudet College, jossa kuulovikaiset voivat harjoittaa jatko-opintoja korkeakoulutasolla. Kuten tunnettua niin Gallaudet Collegeen hakeutuvat etupäässä valtion kuurojenkouluissa ja huonokuuloisten kouluissa pohjaopintonsa suorittaneet. He jatkavat opintojaan korkeakoulun eri osastoissa, kukin haluamissaan aineissa. Gallaudet Collegen opetusmenetelmät ja opetustavoitteet on mukautettu kuulovikaisten tarpeita silmälläpitäen, vaikkakin korkeakouluosastolle voi hakeutua myös kuulevia opiskelijoita. Neuvostoliitossa 12-vuotisen kuurojenkoulun oppimäärä vastaa 8-vuotisen yleisen koulun oppimäärää — lähinnä meidän kansalaiskoulua. Huonokuuloisten koulujen 12-vuotinen oppimäärä vastaa 10-vuotisen keskikoulun oppimäärää. Huonokuuloisten koulun luokilla VI—XII opetetaan vaihtoehtoisesti joko saksaa tai englantia 3 viikkotuntia. Kuudennelta luokalta on aineopettajat kielissä, matematiikassa, fysiikassa, kemiassa jne. Neuvostoliiton kuulovikaiset voivat kykyjensä mukaan tasa-arvoisina opiskella korkeakouluissa ja yliopistoissa (vastaavasti myös teknikumeissa — alemmissa ammattikouluissa). Korkeakouluissa ja yliopistoissa opiskelevat kuulovikaiset muodostavat pieniä ryhmiä. Jokaisella ryhmällä on luennoilla ja harjoituksissa mukana oma viittomakielentaitoinen tulkki. Tulkin palkka maksetaan valtion varoista ja muutoinkin kuulovikaisten korkeampaa opiskelua tuetaan mm. myöntämällä heille valtion opiskelustipendejä. Esim. tänä vuonna opiskelee Leningradissa kaksi kuulovikaisten korkeakouluryhmää. Moskovan Lomonisow-yliopistossa opiskelee useita kuuroja ja huonokuuloisia eri tutkintoja varten.

Saksassa lahjakkaiden kuulovikaisten jatko-opinnot on järjestetty ns. Aufbau-luokkien avulla. Esim. Dortmundin kuurojenkoulun yhteydessä toimiville Aufbau-luokille siirtyvät Westfalen-Lippen alueen kuurojenkoulujen lahjakkaimmat oppilaat kuudennen kouluvuotensa jälkeen. He opiskelevat Dortmundissa neljä vuotta Aufbau-luokilla. Luokkien opetusohjelmassa on mm. geometriaa (2 vt), fysiikkaa (2 vt), biologiaa 2(vt), englantia (2 vt). Dortmundin Aufbau-luokat ovat toimineet vuodesta 1957 lähtien, ja tähän mennessä niistä on saatu erittäin rohkaisevia kokemuksia. Vastaavanlaisia luokkia on myöskin Hampurissa.

Hampurissa toimii myös keskikoulu huonokuuloisia lapsia varten. Kuuroille ei toistaiseksi ole Saksassa keskikoulumahdollisuutta, mutta tiettävästi esim. Dortmundin ja Hampurin kuurojenkouluissa on vakavasti pohdittu keskikoulun järjestämistä myös kuuroja varten.

Tanskassa toimii Staten fortsaettelsesskole för tunghöre og döve, Nyborgissa. Tämä kuulovikaisten jatkoopintokoulu jakaantuu kolmeen linjaan: reaalilinja, konttorilinja ja käytännöllinen linja. Reaalilinjalla suoritettu tutkinto vastaa muuten keskikoulututkintoa, paitsi vieraassa kielessä ja eräissä muissa aineissa. Reaalilinja on siis eräänlainen mukautettu keskikoululinja. Opetusohjelmat ovat ministeriön valvonnan alaiset. Keskikouluvaatimuksista selviytyminen riippuu kuuloisuusasteesta ja yleisestä kielenkehityksestä. Konttorilinja pyrkii noudattamaan kaupallisten koulujen vaatimuksia. Tällä linjalla voidaan opiskella tutkintoa varten tai ilman tutkintoa, jolloin vaatimukset ovat pienemmät. Käytännöllinen linja ohjaa oppilaat työelämään. Se vastaa meidän varsinaista kuurojen ammattikoulua.

Edellä esittämissäni USA:n, Neuvostoliiton, Saksan ja Tanskan ratkaisuissa on nähtävissä kaksi päälinjaa:

1. Huonokuuloisten (ja kuuroutuneiden) ja kuurojen ongelmat ovat jatko-opintojen suunnittelun kannalta erilaiset. Menestyminen esim. keskikoulua vastaavissa jatko-opinnoissa on riippuvainen älykkyystason lisäksi kielellisestä kehityksestä ja kuuloisuusasteesta.

2. Kuurojen jatko-opintojen onnistumiseen vaikuttaa ratkaisevasti käytettävä opetusmetodi.

USA:ssa ja Neuvostoliitossa käytetään kuurojen jatko-opinnoissa pääasiassa simultaanimetodia. Saksassa ja Tanskassa pyritään etenemään etupäässä puhemetodin varassa. Tästä johtuen Saksassa ja Tanskassa ei ole päästy kuurojen jatkoopinnoissa keskikoulua pitemmälle, kun taas USA:ssa ja Neuvostoliitossa on jopa korkeakoulutasolla annetusta opetuksesta saatu myönteisiä kokemuksia. Esim. korkeakoulutasolla annettavassa opetuksessa on jo yhden luennonkin puitteissa kysymys niin suuresta tieto- ja asiamäärästä, ettei voi ajatellakaan, että tämä annettaisiin esim. pääasiassa huuliltaluvun välityksellä. Toisaalta taas tieteellisen tekstin lukeminen ja omaksuminen suoraan kirjasta tuottaa normaalinkin kielenkehityksen omaavalle henkilölle vaikeuksia. Näin

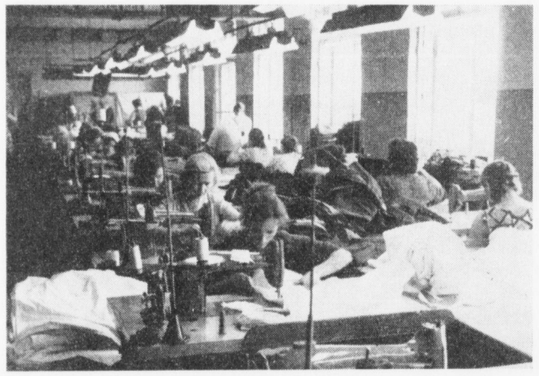

Näkymä Kuurojen Liiton tehtaasta Moskovassa. Työtahti oli lujaa, normit oli ylitettävä

Matkavaikutelmia Neuvostoliitosta

III:n osa

Kirj. E. MATTILA

Hän pyysi sanoa lämpimät terveisensä Suomen rakkaille kuuroille. Minä puolestani toivoin että hän saisi vielä tilaisuuden tutustua Suomeen ja Suomen kuuroihin. — Minä panin merkille että Moskovan kuurojen talossa ei ollut näkyvissä missään ns. kahviota saatikka baaria, jollaisia meillä isoilla yhdistyksen taloilla on.

Saimme tilaisuuden tutustua Moskovan kuuluisaan taidegalleriaan lokak. 4 p:nä. Kun tulimme autobussista talon pihaan, tuntui siltä että tulimme maaseudulla johonkin kartanotaloon. Rakennus ei pihalta ensinäkemältä näyttänyt isolta talolta. Mutta annas tulla sisään ja kävele kaikki huoneet, niin voit huomata kuinka valtavan iso talo se on.

Sisälle tultaessa on heti eteisaulassa isoja taidemaalauksia. Oppaamme antoi ohjeet miten pitäisi sisällä liikkua, kehoitti kaikkia pysymään tiiviisti yhdessä, jotta ei eksymisiä tapahtuisi. Gallerian historiasta kerrotaan että sen ovat perustaneet veljekset Tretjakoff v. 1860 paikkeilla. Veljeksistä toinen oli rikas kauppias, joka on ostanut tuhansia tauluja ja veistoksia. Sitten veljekset yhdessä perustivat Tretjakoff-taidegallerian ja päättivät lahjoittaa sen Moskovan kaupungille kaikkine suunnattoman arvokkaine aarteineen. Galleriaan on jälkeenpäin ostettu lisää ja vastaanotettu lahjoituksina taide-esineitä. Aina on tavoitteena ollut saada taideteokset alkuperäisinä. Opas vielä sanoi, että me emme voi tällä kertaa nähdä kaikkea, vaan puolet. (Missähän sitten mahtaa olla toinen osa?)

Niin aloitettiin kierros. Jokaisessa huoneessa tai salissa pysähdyttiin jonkun tärkeän taulun kohdalle ja opas selosti kuka on sen maalannut, ja havainnollisti kuvassa olevaa aihetta. Niin tauluja oli kaiken suuruisia. Eräät, varsinkin henkilö- ja myös ryhmän ilmeet jättivät voimakkaan vaikutuksen. Aika paljon on niitä tauluja, jotka olen nähnyt monissa kirjoissa, tai aikakausilehdissä ja myös jäljennöksinä muualla. Toivoin näkeväni useita henkilöhahmoja tauluissa, mutta petyin. Niitä ei ollut näkyvissä. Ehkä ovat siinä toisessa osassa.

Useilla kuuluisilla taidemaalareilla on oma osasto, käsittäen jopa kokonaisia saleja tai huoneita, joissa on yksinomaan heidän omia töitä. On suorastaan harvinaista, että on onnistuttu hankkimaan maailman kuulun hollantilaisen Rembrandtin teoksia, ihan alkuperäisinä. Kun tiedetään että saman maalarin taulut alkuperäisinä maksavat huimaavasti, niin on annettava suuri kunnioitus sille rohkeudelle taulujen hankinnassa. — Nähtiin henkilö-, eläin-, maisema-, meri- ja pilvitaivasaiheisia tauluja, eri henkilöitten työnä. Useat niin herkän elävästi kuvattuja, että suorastaan joutuu niitten lumoihin. Nykytaiteen osastoilla, eräässä huoneessa on Leninin kuva. Siellä eräs lahjakas taiteilija kopioi ihka tarkalleen toiselle yhtä suurelle taululle saman kuvan. Vähäinen viimeistely oli enään jäljellä. Kaikkien mielestä on jäljennös hämmästyttävän yhtäläinen. — Kun päädyttiin takaisin samaan eteisaulaan, mistä aloitimme, todettiin että aikaa oli kulunut lähes 2 1/2 tuntia. Talo on sittenkin niin iso. Väitetään että tämä Tretjakoffin taidegalleria olisi yhtä iso kuin Leningradin Eremidagen galleria. Siitä en ole itse selvillä. Olen joskus ennen kuullut kerrottavan että Leningradin Eremidagen gallerian suuruus on sellainen, että sen kaiken katselemiseen kestäisi käveleminen 22 kilometriä, huh!

Autobussiin palatessamme, näkyi, että gallerian nähtävyydet on jokaiseen antanot ajattelemisen aihetta. Keskustelua siitä riitti pitkälti. Useat meistä ovat ahkerasti ikuistaneet kameroillaan ja myös filmanneet. Monta päivää myöhemmin tätä kirjoittaessani olen vielä Tretjakoffin gallerian lumoissa.

ollen tarvitaan apukeinoja ymmärtämisen helpottamiseksi ja kommunikaation nopeuttamiseksi. Tällaisena apukeinona USA:ssa ja Neuvostoliitossa käytetty simultaanimetodi lienee välttämätön. Kuitenkin vaikka käytettäisiin jatko-opintoasteella mitä metodia tahansa, niin aina kuulovikaisten jatko-opintojen ehdottomana edellytyksenä on hyvä kielenkehityksen aste.

Meillä Suomessa on nyt toteutumassa kuulovikaisten 10-vuotinen oppivelvollisuus. Pienten lasten esiopetus on viime vuosina ilahduttavasti tehostunut, kuurojenkouluihin kuuluu nyt virallisesti 2-vuotinen esikoulu. Kaikki em. on omiaan entisestään auttamaan kuulovikaisten kielenkehitystä. Onkin oletettavissa, että tulevina vuosina meillä kuulovikaisten teoreettisten jatko-opintomahdollisuuksien luominen tulee entistä tärkeämpänä esille. Tuntuisi siltä, että meillä voitaisiin jo nyt voimassa olevien säädösten pohjalta organisoida esim. Saksan Aufbausysteemin mukainen lahjakkaiden kuulovikaisten jatko-opiskelu. Tällaisen toiminnan aloittaminen olisi juuri nyt ajankohtainen, sillä muutaman vuoden toiminnan ja kokemusten pohjalta saataisiin varmempi pohja tämän kysymyksen kokonaisratkaisulle. Muiden maiden esimerkkien ja oman kokemuksen pohjalta olisi suhteellisen helppo ratkaista, mihin suuntaan kuulovikaisten jatko-opintoja meillä Suomessa voitaisiin kehittää.

Leningradin kuurojen koulussa. Oppilailla on yhtenäiset koulupuvut ja käsiä ei pidetä lepoasennossa ristissä niinkuin meillä

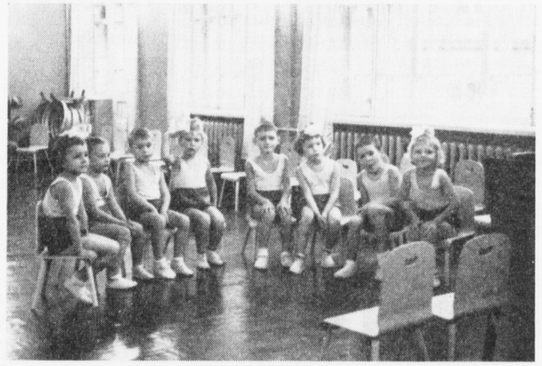

Leningradilaisen lastentarhan iloisia ja vilkkaita hoidokkeja

Lauantaina, 5 p:nä lokakuuta oli viimeinen Moskovassa olomme päivä. Oppaamme vei meidät autobussilla Moskovan erääseen kuurojenkouluun, joka sijaitsi esikaupungissa. Rakennus on kyllä isonpuoleinen. Minulle kerrottiin että on olemassa toisessa paikassa paljon suurempi varsinainen kuurojen koulu ja tämä nyt meidän vierailema koulu on oikeastaan n.s. huonokuuloisten koulu. Jo koulun ulko-ovella otti koulun johtaja (mies) meidät perin ystävällisellä tavalla vastaan. Hän on vilkaseleinen, ja valloitti meidät ystävällisyydellä ja avomielisellä tavalla puheissaan. Hän käyttää paljon viittomakieltä puhuessaan. Hänen opastettua meidät johtajan huoneeseen, tuli meidän kesken pitkä keskustelu. Varajohtaja, (nainen) osallistui myös. Meidän taholta, varsinkin kuulevat saivat runsaasti tehdä kysymyksiä. Johtaja vastaili, kertoen ensiksi koulun historiaa. Koulu on huonokuuloisten koulu, ainoana Moskovassa, ollen yli 30 vuotta toimineena. Nykyinen rakennus on ollut koulun käytössä vasta 5 vuoden ajan. Johtaja itse on ollut lastenkasvatusalalla 30 vuotta. Varsinaisia kuurojen kouluja on Moskovassa useita. Kouluun tulevat oppilaat lastentarhoista. Lapset tutkitaan ensiksi perusteellisesti kuulontutkimuslaitoksessa. Ne lapset jotka vähänkin kuulevat, otetaan tähän kouluun. Ja taas toiset jotka eivät yhtään kuule, joutuvat varsinaisiin kuurojen kouluihin. Lastentarhoihin otetaan jo niin varhain kuin kolme vuotiaat lapset. Samanlaisen selityksen saimme jo Leningradissa. Koulupihan toiselle puolelle tullaan lähiaikoina rakentamaan lastentarhataloa.

Jo varhaisessa vaiheessa lapset on saatava ääneen puhumaan. Opetusmenetelmässä silloin käytetään apuna sormiaakkosia, ei varsinaista viittomaa. Lasten luonteet on tutkittava ja mahdollisuuksien mukaan parannettava. Lapsista on saatava pois kitketyksi viha ja muu huono taipumus, sen sijaan saatava ystävällisyyttä ja hyvää käyttäytymistä.

Huonokuuloisten koulu on 12 vuotinen, sen sijaan kuulevilla on 10 vuotinen, joka vastaa samaa oppimäärää. Tässä koulussa on 600 oppilasta, joista puolet asuu koulun asuntolassa. Koululla on kaksi omaa autobussia, jotka kuljettavat oppilaita tarpeen mukaan. Koululla on oma kesähuvila maaseudulla. Ja vielä on oppilailla pioneerileiri myös maaseudulla. Oppikirjat ovat samoja kuin keskikouluissa. Myöhemmin kuin lapsina kuuroutuneet otetaan kouluun perusteellisen lääkäri- y.m. tutkimuksien jälkeen. Jo kouluaikana säädetyssä iässä oppilaat voivat saada invalidiraha-apua. Koulussa on tähän mennessä valmistunut 3.000 oppilasta. Varsinaisen keskikoulun kurssin on suorittanut 350 oppilasta. Tällä hetkellä opiskelee koulun kolme oppilasta yliopistossa. Johtaja kuvaili kuinka vaikeaa on oppilaitten pääsy yliopistoon. Kielteinen ennakkoluulo vallitsi. Että lääkärit ovat antaneet epäävän lausunnon yliopistoon pääsystä. Mutta näitten oppilaitten toistamiseen vaatiessa yliopistoon pääsystä, antoi yliopiston rehtori viiden professorin tutkia heidät. Seurauksena oli se että nämä professorit antoivat rehtorille puoltolauseen. Nämä oppilaat opiskelevat siellä. Heillä kullakin on oma tulkki apuna. Yhdestä oppilaasta valmistuu agronomi, toisesta taiteilija ja kolmannesta sähköinsinööri. Että sähköalan teknikkokurssin on suorittanut 26 koulun ent. oppilasta. Johtaja näytti pöydällä olevan pienoissähkömuuntajan jonka koulun entiset oppilaat ovat itse tehneet ja lahjoittaneet koululle ja opettajille kiitollisuutta osoittaen.

Koululla on 95 opettajaa. Opettajat saavat 25 % enemmän palkkaa kuin kuulevien vastaavanlaisissa kouluissa juuri opetustehtävien vaikeuden vuoksi. Siten on voitu saada päteviä opettajavoimia. Opettajainvalmistuslaitoksia on Moskovan ohella Leningradissa ja Kievissä, Moskovassa korkein.

Oli harmillinen vahinko se että johtajan, jolle juuri ehdittiin antaa yhteinen lahjamme, kuvakirja Suomestamme, josta hän niin sydämellisesti kiitti, täytyi mennä koulun johtokunnan kokoukseen. Mutta silti olimme tyytyväiset koulusta saamiin vaikutelmiin. On selvästi myönnettävä, että koulu ylläpitää hyvätasoista opetusta, josta meillä on syytä ainakin muutamasta kohdin varteenottaa.

Tämän jälkeen oli meillä tilaisuus tutustua kuurojen korkeakouluun joka sijaitsi toisaalla. Korkeakouluksi oppaamme sitä sanoi, mutta se oli erehdyttävä sanonta. Sillä käsittääkseni se on vaan kuulontutkimuslaitos. On se monihuoneinen laitos, jossa tutkimuksia tehdään aivan eri menetelmin eri huoneissa. Koulun vararehtori otti meidät vastaan pienessä huoneessaan, johon me sullouduimme aivan täyteen. Meidän, kuulevien taholta tehtiin lukuisia kysymyksiä, joihin vararehtori (nainen) vastasi liikkuen asiassa: kuulon tutki-

muksessa ja kuntouttamisessa. Laitoksessa toimii tutkijoina muutamia professoreita ja muita erikoistuneita ammattimiehiä. — Saimme tilaisuuden seurata muutamassa huoneessa kokeiluja. Tuotiin nähtäväksemme pari kuuro-sokeaa. Heille tehtyihin kysymyksiin ja vastauksien saaminen tuntui olevan samaa luokkaa, kuin meillä käytännössä. Tarkastaja Lehvä, lehtori Niskanen ja opettaja Airila saivat miltei perusteellisesti kysyä ja tuntuivat olevansa tyytyväiset saamiinsa vastauksiin. Sehän on heidän erikoisalaansa.

Poistuttuamme laitoksesta, huomattiin että on aikaa vähän jäljellä. Kotimatkahan on muutaman tunnin kuluttua. Kiire oli käydä ostoksilla. Venäjällä on kaupat auki lauantaisinkin klo 20 saakka. Viimeinen illallinen syötiin hotellissa. Silloin ruokavalio oli tavallista parempaa. Niinhän oli Leningradissa, kun kyseessä oli viimeinen ateria. Kello 22.30 oli poislähtöhetki hotellista. Muistettiinpa hyvästellä sitä hyökkäävää karhua, käpälään tarttuen. Opas vei meidät autobussilla Moskovan Leningradin rautatieasemalle ja sitten Moskova—Helsinki vaunun luo. Vaunussa oli meille paikat varattuina. Retkemme johtaja Runo Savisaari lausui muotokauniit kiitokset oppaallemme, tulkillemme rouva Lokakuulle. Sillä hänenkään oikeaa nimeä emme tiedä. Hän vastasi, ja toivotti mahdollista seuraavaa Moskovaan tuloa tervetulleeksi. — Asemasillalla oli joukko venäläisiä kuuroja, poikkeuksetta nuoria miehiä saattamassa. Keskustelumme oli aika vilkasta. Olimme kaikki yhtä iloiset, kun meillä on yhteinen verraton viittomakieli. Venäläiset pojat lupasivat tulla Suomeen. Ja me toivotimme näin tervetulleiksi. Sitten lähti junamme tä mälleen määräaikana klo 23.30 liikkeelle. Puolin ja toisin vilkutimme näkemiin.

Jo matkamme puolen tunnin kuluttua tuli miellyttävä yllätys. Pastori Eino Savisaari tarjosi jokaiselle meille isokokoisia venäläisiä leivonnaisia ja heti perään vaunupalvelija toi lämmintä teetä. Selvisi se, että vietetään juhlaa, merkkipäivää. Eino täytti 30 vuotta pari päivää aikaisemmin. Syntymäpäiväjuhla vieraalla maalla on todella erikoisuus! —

Kotimatkamme, välillä nukuttuamme, oli kovasti pohdintaa ja neuvotteluja. Ensiksi keskusteltiin, vastasiko matkamme tarkoitustamme. Suurinpiirtein oltiin tyytyväiset. Joskaan ei kaikkia toivomuksiamme ole voitu täyttää. Esim. kuurojen vanhainkotiin olisi syytä Neuvostoliitossa tutustua. Vaan ei. Lastentarha, kuurojen koululaitokset, teollisuuslaitos, kuurojenliiton toimisto ja kuurojen yhdistykset olivat tärkeimmät ennen muita. Ammattimiehillemme kuin -naisillekin ne olivat merkityksellisimmät. Ja ne monen monet mielenkiintoiset näkemykset olivat jokaiselle suuria tietoja, joista kukin kertonee kotipuolessa omalla tavalla. Sitten aikanaan, ehkä tullaan joitakin muutoksia tekemään matkamme antamien vaikutelmien johdosta, joskaan ei kaikkea. Sillä on otettava huomioon maamme kuin Neuvostoliiton valtiorakenteen erilaisuus.

TUTUSTUMISKÄYNTI

Oululainen Oy:n leipomossa

Tämän lehtemme palstoilla ei liene moneen otteeseen pakinoitu Suomen suurista teollisuuslaitoksista, joita on tässä kotimaassammekin lukemattomia ja niissä on harvinaista katseltavaa ja opittavaa, kunhan vain itse mielimme niihin tutustua. Nykyään ulkomaalaisilla retkikunnilla on yleinen tapa kiertää monen monenlaiset tehdaslaitokset ja muut kuuluisat paikat Suomessa vieraillessaan. Tätä esimerkkiä seuraten ryhtyi Lahden Seudun Kuurot r.y:n Naiskerho toimeen tutustuakseen kotikaupungissaan Lahdessa sijaitsevaan Oululaisen leipomoon, joka on pohjoismaiden suurimpia alallaan. Siihen tutustuimme leipäkonsulentin opastuksella ja tulkkimme selitti meille kaikki nähtävyydet. Meistä oli varsin mielenkiintoista nähdä ja todeta millä tavoin nykyaikainen suurleipomo työskentelee ja mitä se tekee jokapäiväisen leipämme korkean laadun säilyttämiseksi.

Saavuttuamme jälleen Viipuriin, ei meillä ollut mahdollisuutta kaupunkiin tutustua ajan vähyyden vuoksi. Raja-asemalla Vainikkalassa asiaan kuuluvat selvitykset eivät olleet kummempia. Lahden asemalla poistui ensimmäisenä lehtori Niskanen, joka on erittäin vilkas kuurojen parissa. Riihimäellä taas poistuivat johtajatar Margit Kvist, hra Kauko Mäkelä ja johtaja Jarmo Narmala. Me muut saavuimme Helsingin asemalle. Vastassa ei ollut ketään muita kuin rouva A. Ahlbäckin ukko.

Oululainen Oy:n leipomo valmistui v. 1962 ja se edustaa niin tilojen järjestelyltään kuin leipomolaitteiltaan nykyaikaisinta maassamme. Leipomon kokonaistilavuus on 44.000 m³ ja lattian pinta-ala on 8.000 m². Opastajamme selitti meille, että hyvä leipominen edellyttää tutkimista, joten laboratorio on välttämätön tuotteittensa korkeasta laadusta kiinni pitävälle leipomolle. Siellä tutkitaan raaka-aineet ja valmistusohjeet sekä kehitetään uutuustuotteita. Näimme suuren suuren keskusvaraston, jonka yhteydessä on myös vilja-aitta. Varastosta riittää leiväksiä päivittäin kymmenilletuhansille perheille. Vaikka raaka-aineet eivät joutuisikaan olemaan kauan varastossa, niin silti on hyvälle säilymiselle kuuluvasta ilmastoinnista ja viileydestä huolehdittu. Ja leivänjuurta siellä käyttävät harvinaisen suuren määrän, 11.000 kg päivittäin. Taikinan vaivaaminen ei tietysti tehdä käsin, vaan suurilla koneilla taikinamäärä vaivataan. Nykyään leipomossa päivittäin valmistuu tuoreleipää yli 70.000 kpl ja korppuja noin 250.000 kpl ja jauhoja kuluu päivittäin noin 15.000—20.000 kg. Jauhojen lisäksi leipomo kuluttaa maitoa kuukausittain 12.000 l sekä kananmunia noin 11.000 kg eli lähes 220.000 kpl kk. Sitten tutustuimme suureen paistinuuniin, mikä oli todella harvinainen nähtävyys. Uunin arina kulkee läpi paistotunnelin, jossa arinan kulku nopeuden ja ylä- sekä alalämmön säädöllä saadaan tarkat ja oikeat paistolämmöt paistamisen eri vaiheissa. Paistamisen jälkeen ei leipiä oteta käsin, vaan ne itse kulkee kuin ihmeen kautta jäähdytyslavalle ja siitä käsin koskematta laatikkoihin. Nykyään leipomossa on 6 kiertoarinauunia, joista suurin on 36 m pitkä ja 3 m leveä, siihen mahtuu kerrallaan 2.400 leipää. Automaattiset ilmastointilaitteet säätävät sisään tulevan raittiin ilman tasaiseksi. Kuuden metrin korkuisessa salissa vaihtuu ilma 6—8 kertaa tunnissa.

Katseltuamme tämän suuren leipomon nähtävyydet, tarjosi leipomo meille kahvit hienoine leipineen. Lopuksi naiskerhon puheenjohtaja kiitti opastajaa kaikkien puolesta ja ojensi hänelle naiskerhon kukkakimpun kiitollisuuden osoitukseksi. Kukkien saaja vastasi kiitokseen ja toivoi, että kaikki ostavat Oululaisen leipomon tuotteita, joita nykyään menee kauppoihin ympäri Suomen.

L. Isotupa

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

Nr 1 1964

DET NYA ÅRET

Ett nytt år har börjat, nu skriver vi år 1964.

Samtidigt äger stora och betydelsefulla förändringar rum i vårt förbund och dess verksamhet. Vi vet ju att vår verksamhetsledare Rurik Pitkänen efter ett mångårigt arbete i förbundet fullgjort sitt värv och sedan oktober i fjol åtnjuter sitt otium som pensionerad. Hans maka Katri Pitkänen, välkänd bland alla döva som sin mans medarbetare i förbundsarbetet, drar sig också tillbaka från den egentliga aktiva verksamheten.

Vid mötet den 17 november valde förbundsstyrelsen agrolog Jaakko Väisälä till verksamhetsledare. Alla döva känner honom som en mångårig medlem i förbundets styrelse och som lärare i Invalidstiftelsens lantbruksskola i Mäntsälä. Agrolog Väisälä har tillträtt sin tjänst vid årets början. Vi önskar den nya verksamhetsledaren lycka och framgång.

Vid nyssnämnda möte valdes också till tidskriftens redaktionssekreterare redaktör Jarmo Narmala. Han är välkänd i vida kretsar som skicklig tidningsredaktör och är framgångsrik också på andra områden. Vi önskar även den nya redaktionssekreteraren lycka och framgång i hans nya värv.

Våra läsare har kanske konstaterat att utseendet skiftat på tidskriftens omslag. Konstnär Osmo Entelä har komponerat flere förslag, och det vi nu ser har godkänts av redaktionen. Vi hoppas att våra läsare gör detsamma. I ombrytningen har också skett några förändringar, vi lämnar innehållet till läsarnas bedömning. Slutligen konstaterar vi att också den svenska redaktionen förändrats. Som de svenskspråkiga läsarna märkt har fröken Rea Stadius inträtt i redaktionen. Hon är känd av ett flertal döva och också henne önskar vi välkommen i detta arbete.

Härmed önskar vi alla våra läsare ett Gott Nytt År och önskar att detta år skall bliva betydelsefullt också för vårt förbund.

HÄNDERNAS SPRÅK

Vi som talar med händerna är roade av "utomstående" människors sätt att se teckenspråket. Hörande frågar ofta om det är svenska eller finska vi tecknar. Och så anser de att alla döva i hela världen borde använda samma teckenspråk. De har mycket svårt att fatta att detta är en omöjlighet. De förstår att hörande inte kan tala t. ex. svenska i jordens övriga länder. Men att döva som bor på var sin sida om en gräns och aldrig råkats, ändå skall ha hittat på samma tecken för samma saker, anser de att är naturligt.

I den schweiziska tidningen Elle har ingått en intressant artikel om händernas språk. Här beskrivs också indiernas tempeldanser, där varje handrörelse betyder någonting. Det är genialiskt tycker jag, att man betagen av de vackra rörelserna i tempeldansen dessutom kan av handrörelserna läsa vad de "säger". Här följer artikeln:

— Våra händer är lydiga tjänare. Vi behöver inte ha några bekymmer för dem. Men de förtjänar dock att vi iakttar dem ibland, ty de har mycket att säga. Vet ni att era händer är själens spegel? Formen, gesten, de fina eller grova fingerlederna, allt avslöjar karaktären. Det sägs att vänstra handen avslöjar de egenskaper man är född med och den högra dem man under livets gång tillegnar sig. Eller avstått från att lära sig.

Handen kan förändra sig. Man berättar att kejsaren av Japan engång var missnöjd med innevånarna på ön Karate. Detta skedde under medeltiden och då folket på ön måste skydda sig, övade de sina händer så länge att de kunde kämpa med blotta händerna. Smalsidan av handen och fingertopparna kunde de använda som slagvapen och på näven hade bildats ett skickt av hornämne. Och ännu i våra dagar utövas en sport som härstammar från knytnävskampen på den tiden.

Vi skall inte göra era händer till vapen. Tvärtom kan man forma dem till ett känsligt verktyg, en radarantenn. Vi börjar med en test: Öppna handen, sträck ut alla fingrarna. Vik ner det ena fingret efter det andra. De lyder er inte. Alltså måste de övas.

I Indien är handrörelserna ett språk. En dansmästare kan ge en lektion i flere timmar utan att tala ett ord. Han gör tecken och gester som inte är några tillfälliga rörelser. I en bok som handlar om heliga danser har hindudanserskan Usha Chatterji beskrivit 55 tecken som kallas "moudras".

Här följer beskrivning på några tecken:

Håll handen sträckt uppåt med fingrarna ihop. Böj tummen (som vid honnör). Detta tecken betyder stillhet, något förbjudet, moln, ed och löfte.

Gör samma gest men böj också ner ringfingret: Betyder en krona, träd, duva.

Böj också lillfingret: blad, bord, flodstrand, kniv och talet 2.

Böj ner endast lång- och ringfingret: en man och en kvinna som skiljs, sömn, tårar, förvåning, död.

Att trycka ringfingret mot tummens topp betyder: naturens frid, glod, lian, påfågel.

Handen kan tjäna som radarantenn. Är ni fylld av oro och ångest?

Slut ögonen, tag upp ett föremål och håll det i handen. Fingra på föremålet och försök att bli bekant med det. En känsla av lugn kommer då över er. Genom era händer kan ni finna vägen till ett inre lugn.

DÖVKONSULENT — ARBETSFÖRMEDLARE

Anförande på världskongressen av

Carl Hjort

Den arbetsförmedlande delen av en dövkonsulents arbete har kanske under senare år inte vållat samma bekymmer som tidigare. Därmed inte sagt att det inte varit jobbigt, men arbetsanskaffningen har otvivelaktigt varit lättare. Vad jag här säger berör helt egna erfarenheter inom Vänersborgs distrikt. Jag vet, att det varit och är betydligt hårdare i andra delar av landet.

Stat och kommun har numera möjlighet anställa döva, formella hinder finns i varje fall inte. Att det sedan kan vara omständligt innan avgörande kommer till stånd är ju en annan sak. Nog borde det kunna ordnas smidigare än vad som kan förekomma i sådana ärenden.

En platschef som har 5 à 600 anställda i företaget, även läkare anställd, borde väl på egen hand kunna avgöra huruvida döv sökande är lämplig eller ej. Men så är ej alltid fallet, handlingarna skall först upp till huvudkontoret innan saken avgörs. (Statligt företag).

Idag är det många yrken och företag som står öppna för våra döva och ännu större möjligheter torde det bli efterhand som yrkesutbildningen förbättras och flera yrken tillkommer. Hur och när detta skall ske får vi väl veta inom en nära framtid. Jag tror att vi bör propagera mera för våra döva och deras sak. Propaganda betyder mycket i dagens samhälle. Det är allt för många som ingenting vet om de döva och deras tillvaro eller om deras möjligheter inom produktionen. Det är min övertygelse att en kongress som denna betyder mycket i detta avseende. Jag förmodar att det blir uppmärksammat av pressen, ja kanske rentav av TV. Vid ett par tillfällen har det varit gudstjänster för döva i TV och att detta uppmärksammats vet jag genom förfrågningar från olika håll.

Av egen erfarenhet vet jag vilken hjälp man kan få av dylikt. För snart 15 år tillbaka anordnades en utsändning i radio från dövskolan i Örebro där barnen fick tala i mikrofonen. Det slumpade sig så att jag dagen efter besökte huvudpostkontoret i Göteborg tillsammans med en döv flicka, som på fritid utbildat sig till hålkortsoperatris och nu sökte arbete på postens skatteavdelning. Överpostmästaren var en av de många som hört på utsändningen och detta bidrog mycket till att flickan anställdes och numera sedan flera år är ordinarie postbiträde på skatteavdelningen.

Detta var ett fall bland många.

Vi har många döva anställda vid Götaverken i Göteborg. Största antalet arbetar som svetsare, men de förekommer också på flera andra avdelningar inom varvet.

Det var först 1951 vi riktigt kom in på detta företag och sedan har samarbetet varit det allra bästa och de anställda trivs på Götaverken. Något år efter det de första svetsarna anställts besöktes varvet av varvsfolk från England först, och sedan av holländare, i båda fallen uttalades förvåningen över att man här lyckats så bra med döva arbetare. Huruvida de efter hemkomsten själva gjorde försök med döva känner jag inte till. Varvschefen vid Götaverken, övering. Göran Måhlén, kommer i ett föredrag här på tisdag att tala om sina erfarenheter av döva på en av landets största arbetsplatser. Det bör vara av intresse av här församlade att höra en man som Måhlén.

När den döve pojken eller flickan lämnar skolan och skall gå ut i livet måste de vara beredda på att det ställs stora fordringar på dem i olika avseenden. Skall de ha körkort måste de köra bättre än medeltalet, på arbetsplatsen bör de också ligga på den övre halvan om det är möjligt.

Större företag som har möjlighet anställa flera döva måste vara trivsammast, det blir alltid tillfälle till tankeutbyte någon gång under dagen, om inte annat så under rasterna.

Samma beträffande de dövas föreningsliv, den större föreningen har i regel större resurser på alla områden. Ungdomarna som ej har hemmet på orten där de arbetar har någonstans att ta vägen på kvällarna och behöver inte sitta ensamma på ett hyresrum. På föreningen har de också tillfälle diskutera sina problem med äldre och erfarnare kamrater och kan på så sätt få många goda råd. Hur nyttigt detta kan vara för den unge har jag varit i tillfälle att se.

Att konsulenten vid anställning följer med till arbetsplatsen är ganska självklart, i all synnerhet när det är fråga om ungdomar som skall till sin första arbetsplats. Personal eller anställningschef måste vidtalas liksom arbetsledaren på vars avdelning den unge skall jobba. Har sökanden hemmet på annan ort gäller det också tillse att vederbörande får dräglig bostad till överkomligt pris, matfrågan skall ordnas liksom billigaste sättet att komma till och från arbetsplatsen m.m.

Arbetsplaceringen av normalbegåvade döva vållar i regel inga svårigheter. Svårare blir det när brist på begåvning hindrat vederbörande tillägna sig undervisningen i distrikts- och yrkesskolorna. Men inte behöver man alltid se allt för mörkt på saken ändå. Man brukar säga att de dummaste bönderna får den bästa potatisen och nog har det funnits flera som i skolorna verkat hopplösa, men fått ett jobb som passar och blivit nyttiga samhällsmedlemmar. Vi har ytterligare en grupp, sådana som förutom dövheten också har andra handikap; synskada, rörelsehinder och annat som nersätter arbetsförmågan. Här kan i en del fall skyddad verkstad vara en lösning på problemen.

Det måste vara av största vikt att de döva och konsulenten lär känna varandra redan från början. Tidigare beredes konsulenterna tillfälle att en gång varje år besöka fortsättningsskolorna för sammanträffande med avgående elever från distriktet. Jag tror att detta var väl använd tid och tacknämligt för båda parter om seden återinfördes.

SDR-Kontakt

VÄRLDKONGRESS

Forts. från sista nr.

Laborator Holmgren och många läkare med honom anser nämligen att döva kan vara lika bra bilförare som hörande, ja t.o.m. bättre. Den hörande hör nämligen inte så mycket som han tror när han sitter i sin bil — allra minst om han har fullt påslagen radio — det framskymtade bl. a. i TV-rättegången om trafikmålet. Den döve däremot är van vid sin situation. Han är inställd på sin dövhet och har därför syn och iakttagelseförmåga på helspänn. Han kör också i allmänhet försiktigare. Faktum är att döva förare proportionellt orsakar färre olyckor än hörande.

Särskilt svårt är det f.n. för döva att få trafikkort. Lennart Holmgren är dock övertygad om att döva förare lämpar sig särskilt bra som långtradarchaufförer — de plågas inte av sövande buller och somnar därför inte vid ratten.

— Man kan i detta sammanhang erinra om att de döva lämpar sig mycket bra i bullrande och för hörande tröttande arbetsmiljöer. De är t. ex. utmärkta stansoperatriser, som visat sig göra mindre fel än sina hörande kamrater.

DE DÖVAS TECKENSPRÅK BRYTER SPRÅKBARRIÄRERNA

Att tjänstgöra som dövtolk på en stor svensk kongress har sina sidor, men att vara på en världskongress och där tjänstgöra som organisationstolk ger många anledningar till reflexioner. Jag behärskar endast svenska språket och något tyska men har ändå med händernas hjälp kunnat föra en lättare konversation med bl. a. tyskar, fransmän, italienare, engelsmän, israeliter, kineser, siameser och ryssar.

Att vandra omkring bland c:a 900 människor och knappast höra andra ljud än en eventuell handklappning eller ett och annat frasande från kläderna är en märklig upplevelse. Jag sammanträffade med en pressfotograf som skulle fotografera under de första dagarna i kongressen. Han sade: — Att gå här under två dagar och knappast höra ett ljud gör att man tror att man fått fel på öronen eller att sinnena blivit avtrubbade.

På en världskongress för döva är tolkningen ett problem. Simultantolkning förekommer för det mesta, men är det t. ex. en ryss som tecknar måste detta först översättas till engelska talspråket, varefter det går via mikrofon till tolken som sitter i rummet bredvid, och sedan ut i hörlurar till svenska och franska, varefter dövtolkarna tar vid och med händernas hjälp framför vad ryssen sagt. Det låter komplicerat men visade sig fungera utmärkt.

Man kan se det som en utopi att hörande skulle lära sig de mest elementära grunderna i åtbördsspråket och sedan klara sig över hela världen. För övrigt föreslogs på kongressen att ett lättare teckenspråk skall utgivas i bokform med bilder för t. ex. grodmän, TV-personal, båtvarv, läkare m.m.

Då åtbörds- och teckenspråk ej är lika i alla länder har nu kongressen beslutat att ett internationellt teckenspråk skall utarbetas, för att kontakter lättare skall upprätthållas olika länders döva emellan.

Vi nordbor har kanske svårare att kunna "tala" med händerna än sydlänningarna, som ju har händerna till hjälp i allt tal. Detta gäller som sagt alla hörande. Det förhåller sig naturligt för sydlänningar att lära sig teckenspråket, men för oss nordbor blir det svårare, svårigheterna som ju är till för att övervinnas. Alla frälsningssoldater som arbetar som tolkar t. ex. har inlärt allt utan att från födseln haft någon anknytning till de döva.

Våra c:a 8.000 svenska döva bör få all den hjälp och förståelse de kan — att vandra omkring i en tyst värld med alla de ljudtekniska hjälpmedel som nu finns är ett stort problem. Vi kan bara tänka oss högtalarmeddelandena på järnvägsstationer och flygfält, telefon, TV, radio etc., allt detta är stängt för dem.

En viss lösning visades i TV, att placera en tolk i ena bildkanten till bl. a. Aktuellt samt andra viktiga meddelanden.

Vi får inte heller glömma de dövblinda, som vandrar omkring i både tystnad och mörker, dessa personer måste ha en teckenkunnig tolk för att klara sig. Man förmedlar kontakten där genom att teckna i den dövblindes kupade handflata. Detta går utmärkt men, som sagt, det är en absolut nödvändighet att dessa sistnämnda får en teckenspråkig till hjälp.

SAMNORDISKT DÖVINSTITUT

För en tid sedan gav TV ett intressant reportage från de dövas värld. Programmet tolkades till dövspråk hela tiden sändningen varade. Det framgick under densamma, att någon högre undervisning för döva ej finns organiserad i vårt land, ej heller i övriga nordiska länder.

Vid kontakt med Hörselfrämjandet erfor jag, att gemensamt teckenspråk gäller för de nordiska ländernas döva. Skulle inte vårt land, som gått nästan osårat genom kriget, men som öser ut massor av medel till destruktiva ändamål, kunna göra en förnämlig insats genom ett samnordiskt dövuniversitet? Enbart Sveriges dövunderlag lär ej räcka till, sades det, men nog torde hela Norden rymma tillräckligt många hörselskadade för att projektet skulle vara motiverat. Är det inte något av en skandal, att både Sovjetunionen och andra länder, trots svåra krigsumbäranden, ligger långt före oss också härvidlag? Jag låter förslaget gå vidare till riksdagsmännen.

Anders Oldén.

ÅVIKS DÖVHEM

i Hyvinge önskar anställa en diakonissa eller sjuksköterska. Ansökningar med lönevillkor torde sändas senast den 15. 1. 1964 under adress: Åviks dövhem, MUTILA. Närmare uppgifter fås av hemmets föreståndarinna, tel. Hyvinge 20 180.

Denna kongressvecka har i varje fall upplyst mig om att ett sådant handikap som dövhet inte begränsar kontaktmöjligheterna utomlands utan tvärtom.

*

ALBIN BUSKENSTRÖM, Enköping, som här sammanfattar sina "funderingar" över de många intryck kongressen gav är en av de dövas officiella tolkar, ett bemyndigande av skolöverstyrelsen som han innehaft sedan 1951.

Församlingsnytt

Förbundets styrelse beslöt vid sitt möte den 17. 11. 1963 följande: Till ny verksamhetsledare för förbundet valdes agrolog Jaakko Väisälä. Han var en av fyra sökande och tillträder posten den 1. 1. 1964. Enligt planerad nyordning kommer verksamhetsledaren också att handha konsulentuppdragen.

Av det skälet valdes Jarmo Narmala till redaktionssekreterare för Tidskrift för Döva.

Förslaget till verksamheten under 1964 godkändes, likaså budgeten som utvisade 171.300,—.

För att få materialet till 1963 års verksamhetsberättelse beslöt man uppmana understyrelserna att insända sina årsberättelser senast den 31. 12. 1963. Man beslöt trycka verksamhetsberättelsen på samma sätt som senaste år.

Mötet tillkännagav att socialministeriet den 12. 10. 1963 beviljat förbundet tillstånd att tillsammans med sex andra sammanslutningar ordna lotteri under tiden 20. 1. — 31. 3. 1964. Till ungdomsverksamhetens styrelse under 1964 valdes Kauko Mäkelä, Terttu Martola, Erkki Tuliniemi, Esko Sänkiniemi och Jarmo Narmala. Styrelsens verksamhetsförslag och budgeten på 4.000,— godkändes.

Till redaktionskommitten för Kuurojen Lehti—Tidskrift för Döva under 1964 valdes Aura Ahlbäck, Emil Mattila och Ragnar Östman.

En kommitte bestående av Runo Savisaari, Eero Laamanen, Ragnar Östman och Jarmo Narmala valdes att planera och ordna reparationerna i förbundets kanslilokal.

Mötet beslöt att kontakt skulle tas med riksdagsmännen Haapasalo, och Aitto angående motionen för penninganslaget till Åbo yrkesskolebygget. Motionen skulle komma upp vid statens budgetberedning. Förslaget angående bildförstoringar av förbundets ordföranden och funktionärer diskuterades och man beslöt göra sådana av ordförandena.

Ett nytt formulär för verksamhetsberättelserna att användas av medlemsföreningarna skall utarbetas.

Till kommitten för mödralägren valdes Mirja Korhonen, Aura Ahlbäck, Ella Mattila och Hilkka Eerikäinen.

Möten

VASA. Wellas årsmöte hålles den 19 januari 1964 kl. 14 i Vasa Dövas föreningshus i Brändö, Hantverkargatan 6. De i stadgarna föreskrivna ärendena skall behandlas. Alla gamla och nya medlemmar välkomna!

Styrelsen

VASA Dövas schackklubb håller sitt årsmöte den 18 januari 1964 kl. 19 i de dövas föreningshus, Brändö, Hantverkargatan 6.

Ärenden enligt stadgarna skall behandlas. Alla gamla och nya medlemmar är välkomna!

Styrelsen

VASA Dövas förening ordnar kyrkodagar 21—23 februari 1964. Om programmet står närmare i följande nummer av tidskriften.

VASA Dövas förening håller sitt stadgeenliga årsmöte den 26 januari 1964 från kl. 14 i föreningshuset, Hantverkargatan 6, Brändö. Gamla och nya medlemmar, alla välkomna!

GAMLA KARLEBY Dövas förening håller sitt årsmöte den 25 januari 1964 kl. 18 i Församlingshuset, Torggatan 41. De i stadgarna föreskrivna ärendena angående årsmötet skall behandlas. Medlemsböckerna medtas.

På söndagen den 26 januari göres en kyrkfärd till Kannus. Pastor Eino Savisaari och fröken Julia Kiviniemi tolkar. På årsmötet ges närmare uppgifter om tiderna. Välkomna till Kannus!

Helsingfors Dövas förening, UNGDOMSKLUBBEN håller sitt årsmöte den 26 januari 1964 kl. 18 i föreningens lokal. De enligt stadgarna bestämda ärendena skall behandlas.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistys — Helsingfors Dövas Förening r.f:s årsmöte hålles lördagen den 1 februari 1964 klo 18 i föreningslokalen, Elisabetsgatan 27 A 8. Till behandling de i nya stadgarna bestämda ärendena.

Medlemmars närvaro är nödvändigt och medlemsboken bör medtagas. Alla välkomna.

Styrelsen.

Nyheter

Den 27 och 28 oktober besöktes vårt land av direktorn för "Hjemmet for døve", pastor Conrad Vogt-Svendsen. Hans resa hade också andra syften, men dessa dagar sammanträffade han med döva. På söndagsmorgonen predikade vår gäst i Helsingfors för döva. Efter kyrkokaffet besökte han Borgå och dövskolan där, för att sedan på kvällen uppträda i tesvisio under de dövas programpunkt. Följande dag reste gästen med prosten Paunu och pastor Savisaari till Tavastehus för att göra sig förtrogen med Paperisampos verksamhet. På kvällen besöktes Åvik, där vår gäst med mycken noggrannhet besåg hemmet och därefter diskuterade med ledningen aktuella frågor i dövvården. Därefter berättade han om sin världenruntresa och gjorde det på ett så levande sätt och med mycken humor, så en av tanterna sade sig aldrig förut ha haft så roligt.

Åvik hade den 25 och 28 oktober besök av den egyptiske vårdkonsulenten Morsi. Han hade levat i vårt land under två månaders tid för att som stipendiat bli bekant med vårt lands vårdorganisation. Gästen var alltså president Nassers utsände, som vid något tillfälle lovordade honom som en bra man och ledare. På Åvik berättade gästen om förhållandena i Egypten och isynnerhet om de blinda där. Deras vårdsituation känner han ju bättre än någon annan. Vi och Åvikborna gjorde frågor som han besvarade. En vacker färgfilm över Egypten och huvudstaden Kairo fick vi se. Morsi har nu avrest till Sverige för att lära känna förhållandena där och skall sedan fortsätta över de andra nordiska länderna hem till Egypten.

HDF:s Schackjlubbs årsmöte hålles i HDF:s lokal tisdagen den 21 januari 1963 kl 19. Till behandling de i stadgarna bestämda ärendena. Alla medlemmar med, nya äro välkomna.

URHEILU URHEILU

Puheenj. Carl-Erik Martola
Hakamäki, 4 F 81, Tapiola

Toiminnanjoht. Kauko Mäkelä
Lentäjänk. 10, Naistenmatka

Urheiluosastoon tarkoitetut kirjoitukset on lähetettävä edellisen kuukauden 2 päivään mennessä os.: Kauko Mäkelä, Lentäjänkatu 10, Naistenmatka.

KIITÄMME liittovaltuuston jäseniä, jäsenseurojamme ja urheilijoitanne menneen vuoden uurastuksista ja toivomme tulevana vuonna entistä suurempia ponnistuksia tavoitteena menestyksellinen suoritus tulevissa MM-kisoissa. Toivotamme kaikille erittäin hyvää Uutta Vuotta.

SKUL:n liittojohtokunta

TURUN KUUROJENKOULU PARAS!

Tuloksista nähtiin, että kuulassa koululaiset saivat eniten pisteitä, johtuen heidän jäntevistä käsivarsistaan.

Kuurojen koululaisten kotirata 3-ottelujen tulokset 1963:

1. Turun Kuurojen koulu

	100 m	pist.	pituus	pist.	kuula	pist.	yht.
1. Raine Saariniemi	13,0	95,0	470	76,6	11.89	125,9	297,5
2. Jaakko Koski	13,5	82,5	510	88,6	11.71	124,1	295,2
3. Into Mäkinen	13,1	92,5	520	91,0	10.30	110,0	293,5
4. Sakari Kujala	13,7	77,5	484	81,0	8.20	86,2	244,7
5. Jarmo Kuusinen	14,0	70,0	463	74,4	8.50	90,0	234,4
						Yhteensä	1365,3

2. Oulun Kuurojenkoulu

1. Eero Saarikoski	13,1	92,5	576	106,6	10.95	116,5	315,6
2. Erkki Pekkala	13,9	73,0	497	84,6	9.55	102,5	260,1
3. Raimo Väyrynen	14,3	64,0	477	79,0	8.57	90,9	233,9
4. Matti Pirttilä	14,9	55,0	445	68,8	9.45	101,5	225,3
5. Keijo Jokikokko	14,9	55,0	444	68,4	8.80	93,8	217,2
						Yhteensä	1252,1

3. Mikkelin Kuurojenkoulu

1. Aulis Hytönen	12,9	97,5	533	94,6	9.23	99,1	291,2
2. Pauli Tirkkonen	13,2	90,0	511	88,6	8.58	91.0	269,6
3. Reijo Kiiskinen	13,5	82,5	493	83,4	8.98	96,0	261,9
4. Pekka Sharin	13,5	82,5	478	79,4	8.80	93,8	255,7
5. Taisto Seppänen	14,3	64,0	468	76,0	6.97	70,9	210,9
						Yhteensä	1289,3

4. Kuopion Kuurojenkoulu

1. Jouni Antikainen	14,1	68,0	426	64,0	10.65	113,5	245,5
2. Juhani Pakkanen	14,0	70,0	472	77,4	8.80	93,8	241,2
3. Vilho Kolehmainen	14,1	68,0	451	70,4	7.96	83,2	221,6
4. Esko Eskelinen	15,0	54,0	376	51,4	6.88	69,8	175,2
5. Ilkka Laitinen	14,9	55,0	355	46,2	6.90	70,0	171,2
						Yhteensä	1054,7

VALPAS—HERO POKAALIOTTELUSSA 64—38

Valpas ja Hero iskivät Turun kansalaiskoulussa 1. 12. 1963 yhteen koripallossa pokaaliottelun merkeissä. Alussa Valpas sai heti johdon 8—0, mutta sitten Hero lisäsi vauhtia ja tuotapikaa ottelu oli tasoissa 10—10. Jatko oli joksenkin sekavaa ja tasaväkistä puoliaikaan asti 28—20. Toisella puoliajalla Valpas sai rivinsä kootuksi halliten peliä, eikä Herolla ollut mitään mahdollisuuksia estää Valppaan voittoa. Lopputulos oli sitten 64—38 ja Valpas sai kolmannen ja lopullisen kiinnityksen pokaaliin, joka jäi siis Valppaan kaappiin.

Parhaita pelaajia oli Valppaasta Veikko Lampinen 20, Jorma Ääri 13 ja Pentti Kostiainen, Herosta Antti Ikola 8 Raimo Sneck 18 ja Eero Blom 8.

KILPAILUKUTSU

SKUL:n hiihtomestaruuskilpailut pidetään Tampereella Kaupin maastossa helmikuun 15—16 päivinä.

Kilpailuohjelma:

Lauantai 15. 2. klo 14
yleinen 10 km
ikämiesten yli 35 v. 10
nuorten alle 21 v. 10 km
joukkuehiihto
Sunnuntai 16. 2. klo 10
yleinen 20 km
naisten 5 km

Joukkuehiihdossa huomioidaan kunkin seuran kolmen parhaan hiihtäjän ajat sarjoista riippumatta.

Kilpailut ovat samalla karsintakilpailut Norja—Ruotsi—Suomi hiihtomaaotteluun.

Osanottoilmoitukset pyydetään lähettämään viimeistään 9. 2. mennessä osoitteella Eero Helminen, Hallituskatu 18 A Tampere.

Tampereen Kuurot Urheilijat r.y.

Valentin Kaurela, puheenjohtaja — Eero Helminen, sihteeri

Hiihtomestaruuskilpailujen yhteydessä järjestetään illanvietto Tampereen Kuurojenyhdistyksen huoneistossa Satamakatu 1 B lauantaina klo 19. Kisojen päättäjäiset samassa paikassa sunnuntaina klo 18. Tervetuloa Suomen Manchesteriin.

RANSKALAISTEN VAATIMUKSET osanottajilleen 1965 Kuurojen Maailman kisoja varten.

100 m 11,2, 200 m 23,2, 400 m 52,0, 800 m 2.02,0, 1500 m 4.05,0, 5000 m 15.50,0, 110 aitaj. 16,4, pituush. 6.60, Korkeush. 1.75, Kolmil. 13.50, Kuula 13.00, Kiekko 40.00, Keihäs 45.00, 4x100 m viesti 43,4.

Saamme nähdä montako ranskalaista urheilijaa pääsee USAan.

POHJOISMAIDEN SISÄHYPPYSARJA 1963

1. Norja
Vauhditon pituushyppy

1.	Oddvar Særheim	2.95—721
2.	Bjarne Gunnerud	2.94—714
3.	Kjell Fiskergård	2.92—700
4.	Roar Pedersen	2.84—644
5.	Valter Pedersen	2.81—624
6.	Tore Christiansen	2.79—611
		4.014

Vauhditon korkeushyppy

1.	Kjell Fiskergård	1.47—810
2.	Olaf Garberg	1.43—749
3.	Toralf Ringsø	1.40—705
4.	Svein Tommerbakke	1.35—634
5.	Olav Espedal	1.35—634
6.	Geir Jensen	1.34—621
		4.153
	Yhteensä	8.167 pist.

2. Suomi
Vauhditon pituushyppy

1.	Pertti Mikkola	2.96—728
2.	Teuvo Suutari	2.95—721
3.	Keijo Frondelius	2.94—714
4.	Aatos Penttinen	2.93—707
5.	Kalevi Immonen	2.78—604
6.	P. Kangas	2.77—597
		4.071

Vauhditon korkeushyppy

1.	Aatos Penttinen	1.37—662
2.	Jaakko Laine	1.35—634
3.	Pertti Mikkola	1.30—567
4.	Keijo Frondelius	1.30—567
5.	P. Johansson	1.30—567
6.	Aarne Virtanen	1.30—567
		3.564
	Yhteensä	7.635 pist.

3. Ruotsi
Vauhditon pituushyppy

1.	Stefan Fransson	2.76—591
2.	Ove Åström	2.75—584
3.	Eine Johansson	2.68—539
4.	Bengt Malmberg	2.61—495
5.	Ingvar Fransson	2.61—495
6.	Sven Erik Bohlin	2.57—471
		2.775

Vauhditon korkeushyppy

1.	Stefan Fransson	1.37—662
2.	K. F. Ulfsparre	1.25—502
3.	Lennart Fischer	1.25—502
4.	Bengt Malmberg	1.20—440
5.	Acke Fransson	1.20—440
6.	Torbjorn Lyxell	1.15—381
		2.927
	Yhteensä	5.702 pist.

SURUNSANOMA

Marraskuisena iltana mykistävä radiouutinen ilmoitti koko maailmalle USA:n presidentti Kennedyn traagillisesta kuolemasta.

Johan Fitzgerald Kennedyn äkillinen kuolema koski koko maailmaa, myöskin kuurojen urheilumaailmaa, sillä hän suostui Valkoisessa talossa 30. 8. 1962 tapahtuneessa vastaanotossaan tulemaan X Kuurojen maailman kisojen suojelijaksi. Täten hän osoitti suurta kiinnostusta kuurojen urheilua kohtaan. Suomen Kuurojen urheiluliitto on lähettänyt surunvalittelunsa USA:n X Kuurojen Maailmankisojen järjestelykomitealle.

LAHDEN Kuurot Urheilijat r.y:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään tammikuun 19 päivänä 1964 klo 13 Kansantalossa (Aleksanterinkadun ja Saimaankadun kulmaus).

Kaikkien jäsenten saapuminen toivottavaa.

OULUN Ryhti r.y:n vuosikokous pidetään tammikuun 19 päivänä klo 13 Kuurojentalossa. Kaikki vanhat ja uudet jäsenet ovat tervetulleita.

Henkilökohtainen kilpailu

Vauhditon pituushyppy

1.	Pertti Mikkola, Suomi	2.96
2.	Oddvar Særheim, Norja	2.95
3.	Teuvo Suutari, Suomi	2.95
4.	Keijo Frondelius, Suomi	2.94
5.	Bjarne Gunnerud, Norja	2.94
6.	Aatos Penttinen, Suomi	2.93

Vauhditon korkeushyppy

1.	Kjell Fiskergård, Norja	1.47
2.	Olaf Garberg, Norja	1.43
3.	Toralf Ringsø, Norja	1.40
4.	Aatos Penttinen, Suomi	1.37
5.	Stefan Fransson, Ruotsi	1.37
6.	Svein Tommerbakke, Norja	1.35

KUOPION Kuurojen Kunnon vuosikokous pidetään Kuurojenkoululla tammikuun 12 päivänä klo 18.

TAMPEREEN Kuurot Urheilijat r.y:n vuosikokous pidetään Tampereen Kuurojen Yhdistyksessä Satamakatu 1 B tammikuun 19 päivänä klo 17. Esillä sääntömääräiset asiat.

KYMENLAAKSON Kuurojen Urheiluseura Tähden vuosikokous pidetään tammikuun 19 päivänä klo 12 Kotkan työväentalon kerhohuoneessa.

TURUN Kuurojen Urheiluseura Valppaan sääntömääräinen vuosikokous pidetään tammikuun 18 päivänä 1964 klo 19.

TURUN Valpas järjestää SKUL:n yleisurheilumestaruuskilpailut elokuun alkupuolella.

HÄMEENLINNAN Häli r.y:n sääntömääräinen vuosikokous on tammikuun 19 päivänä klo 13 Markkulassa. Vuosikokouksen yhteydessä ed. kilpailukauden palkintojenjako.

Liittomme uutisia

Liiton hallituksen kokouksessa 17. 11. 1963 päätettiin mm. seuraavaa:

Liiton uudeksi toiminnanjohtajaksi 1. 1. 1964 alkaen valittiin neljästä hakijasta agrologi Jaakko Väisälä.

K.o. toimen uudelleenjärjestelyjen vuoksi, alustavien suunnitelmien mukaan toiminnanjohtaja tulee hoitamaan myös konsulenttitehtäviä, valittiin Kuurojen Lehden toimitussihteeriksi Jarmo Narmala.

Hyväksyttiin vuoden 1964 toimintasuunnitelma ja markkaan 171.300:— päättyvä tulo- ja menoarvio.

Vuoden 1963 toimintakertomuksen valmistamiseksi päätettiin kehoittaa liiton eri toimikuntia lähettämään oman toimintakertomuksensa liiton toimistoon 31. 12. 1963 mennessä. Toimintakertomus päätettiin painattaa samalla tavalla kuin kuluvana vuonna.

Merkittiin tiedoksi, että sosiaaliministeriö on 12. 10. 1963 myöntänyt liitolle yhdessä kuuden muun järjestön kanssa luvan toimeenpanna arpajaiset 20. 1—31. 3. 1964 välisenä aikana.

Nuorisotyötoimikuntaan vuodeksi 1964 valittiin Kauko Mäkelä, Terttu Martola, Erkki Tuliniemi, Esko Sänkiniemi ja Jarmo Narmala. Hyväksyttiin k.o. toimikunnan toimintasuunnitelma ja 4 000:— markan suuruinen menoarvio.

Kuurojen Lehden toimituskuntaan vuodeksi 1964 valittiin Aura Ahlbäck, Emil Mattila ja Ragnar Östman.

Valittiin toimikunta: Runo Savisaari, Eero Laamanen, Ragnar Östman ja Jarmo Narmala suunnittelemaan liiton toimistohuoneiston korjaustyöt.

Päätettiin ottaa yhteys kansanedustajiin Haapasaloon ja Aitioon rahaalotteen tekemiseksi Turun Kuurojen ammattikoulun rakennustöiden määrärahasta valtion tulo- ja menoarvion käsittelyn yhteydessä.

Esitys liiton puheenjohtajien ja toimihenkilöiden kuvien suurentamiseksi hyväksyttiin puheenjohtajien osalta.

Päätettiin suunnitella uusi toimintakertomuskaavake jäsenyhdistyksiä varten.

Äitileiritoimikuntaan valittiin Mirja Korhonen, Aura Ahlbäck, Ella Mattila ja Hilkka Eerikäinen.

Kotimaasta

HÄMEENKYRÖN seurakunta järjesti taas kuuroilla virkistystilaisuuden elo-syyskuun vaihteessa H:rön Laitilan leirimajalla. Sinne kokoontui jo lauantai-iltana muutamia kuuroja, jotka saivat kylpeä upo-uudessa saunassa ja kuulla rovasti Paunun puheenaihetta saviastiasta. Ihmisiä on myös verrattu saveen, jota suuri mestari Jumala muovailee oman tahtonsa mukaan, toiset jaloa ja toiset halpaa käyttöä varten. Olemme savea suuren Mestarin kädessä, oi kunpa Hän tekisi meistä sellaisia astioita, joita usein, aina, pitää kädessään ja mielellänsä käyttää . . .

Vierähti yö ja valkeni suvisen lämmin pyhä-aamu, jolloin kokoonnuimme joukolla yhteen nauttimaan H:rön seurakunnan vieraanvaraisuutta ja kuulemaan Jumalan Sanaa. Leirille tuli puhumaan H:rön seurak. kappalainen Eino Tuomisto rouvineen ja muutamia kuulevia ystäviä. Nuori sisar Aune Tamminen tutustui kuuroihin ja oli miellyttävänä apuna kaikessa. Häneltä kävi kaikki työ joustavasti ja yhdessäolo oli hauskaa sinä päivänä.

Turkkina toimi Ester Koskinen, koska ei ollut mukana ketään viittomakieltä taitavaa kuulevaa. Hyvin kaikki meni sittenkin.

Khra E. Tuomiston saarnan aihe oli päivän teksti kuinka Jeesus paransi kuuromykän: "Niin Hänen korvansa aukenivat, kielensä side irtautui ja hän puhui selkeästi". Mark. 7:35. Hän mainitsi, että kuulevien joukossa voi olla monta sisäisesti kuuroa, jotka kuulevat maailman äänet, mutta eivät kuule J:n puhetta omassa tunnossa. Kuuro taas voi kuulla sisäisen J:n äänen, vaikka ei kuule ulkonaisia ääniä.

Välillä lauloimme virsiä ja olimme kuin kirkossa. Aaro Voimala puhui Ps. 42 johdolla: "Niinkuin peura halajaa vesiojalle, niin minun sieluni ikävöi Sinua Jumala". Samoin hän ja Ester viittoivat lauluja, Fanni Hietaniemi viittoi laulun: "Kiitos Sulle Jumalani . . .

Ester Koskinen puhui aiheesta "Minun armossani on sinulle kyllin, Minun voimani tulee täydelliseksi heikkoudessa 2 Kor. 12:7—10.

Koottiin kolehti kuurojen lähetykselle. Nautittiin maukas ateria ja sen jälkeen vielä jatkettiin ohjelman pitoa. Lopuksi oli kahvitarjoilu valtavan suuren täytekaakun kanssa.

Suomen loistavasti menestynyt yleisurheilujoukkue Eskilstunassa Pohjoismaisissa mestaruuskilpailuissa. Kuvassamme ylhäältä vasemmalta lukien joukkueen johtaja Carl-Erik Martola, Simo Kujala, Erkki Keski-Levijoki, Teuvo Suutari, Olavi Kaisanlahti, Tapio Laine, Jaakko Laine ja Pauli Savolainen

Päivän iltaan painuessa kaihoten erosimme tosin virkistyneinä ja kiitollisin mielin arkisiin tehtäviin. Lämmittävä muisto jäi mieleen H:rön seurakunnan rakkaudesta kuuroja kohtaan.

VAMMALASSA pidettiin syysk. 8 p:nä kuurojen kirkkopyhää, jonne oli kokoontunut koko joukko sikäläisiä kuuroja. Klo 10 kokoonnuttiin pyhäkköön i.p. jossa saarnasi vasta valittu uusi kappalainen Kahra kuuleville ja kuuroille yhteisesti päivän tekstin johdolla "Kaikki minkä olette tehneet yhdelle minun vähimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle."

Tämä on luonnolliselle ihmiselle vaikeaa, mutta tottelemalla Mestarin käskyjä ja rakastamalla lähimmäisiään, löytää ihminen onnen myös itselleen.

Oli yhteinen Herran ehtoollisella käynti, jota jakoivat pastorit E. Savisaari ja Kahra. Rva Kerttu Ryömä viittoi virret kuuroille. — Siellä hiljaisuudessa pääsimme elävämpään yhteyteen Herran kanssa ammentaen uutta voimaa ja iloa ikuisuuslähteistä. — Sitten menimme bussilla retkelle Honkajärven rannoille Vammalan leirimajalle, jossa meitä odotti tulo-

kahvit. Siellä p.j. Tauno Kuutti lausui kaikki sydämellisesti tervetulleiksi. Siirryimme toiseen majaan jatkamaan puheita, joita pitivät Khra Kahra ja past. E. Savisaari. Ester Koskinen viittoi laulun "Kuuro". Aaro Voimala piti puheen: "Parempi on Sinulle silmäpuolena ja käsipuolena mennä elämään sisälle kuin molemmat kädet tallella heitetään helvetin tuleen. — Ja jos joku viettelee yhdenkään näistä pienistä, hänen olisi parempi, että pantaisiin myllynkivi kaulaan ja heitettäisiin meren syvyyteen." Mark. 9:46—47. Vakava sana kaikille, ettemme ketään pahentaisi, vaan olisimme hyvänä esimerkkinä omalla elämällämme kaikille.

E. Koskinen puhui aiheesta "Juoskaamme kestävinä edessämme olevassa kilvoituksessa silmät luotuina uskon alkajaan ja päättäjään Jeesukseen Kristukseen ettette masentuisi ja menettäisi toivoanne. Hebr. 12: 1; 2)

Siirryimme toiseen rakennukseen seurak. tarjoamille päivällisille, jonka jälkeen ihailimme kaunista ympärilläavautuvaa luontoa kimmeltävine järvineen, jonne syksyn tunne löi jo leimansa ja lakastuvaa maisemaa, kertoen kaiken katoavaisuudesta ja uuden elämän toivosta.

Lopuksi kokoonnuimme uuteen rakennukseen, jossa takkatuli leimusi luoden hohdettaan ja lämpöään aivan uuteen huoneeseen syksyisessä tuvassa.

Sinne saapui puhujaksi asessori Kolari. Veisattiin alkuvirsi ja sen jälkeen A. Kolarin puheen aiheena oli Joosef ja hänen veljensä, jotka itkivät, ja pyysivät anteeksi toinen toisiltaan. Niin pitäisi meidänkin tehdä ja rakastaa toinen toistamme ja Jumalaa yli kaiken.

Past. Savisaari kertoi Ruotsinmatkastaan, lähetyksestä ja piti loppurukouksen. E. Koskinen viittoi laulun: Rakkautta anna, anna aina vaan.

Päivä painui iltaan ja palasimme jälleen kukin omille tahoillemme virkistyneinä tästä juhlasta.

Työ Herrassa ei ole turhaa, vaan kantaa aikanaan satoa iäisyysaittoihin.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistys r.y:n varsinainen syyskokous pidettiin marraskuun 10 p:nä. Kokoukseen oli saapunut 62 yhdistyksen jäsentä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Valentin Kaurela ja sihteeriksi Niilo Rannikko. Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Esitettiin kokoukselle johtokunnan laatima toimintasuunnitelma sekä tulo- ja menoarvio vuodelle 1964, jotka hyväksyttiin. Toimitettiin 2 erovuoroisen ja 1 varajäsenen vaali johtokuntaan. Valituiksi tulivat Lauri Lahtinen uudelleen sekä uudeksi neiti Maria-Liisa Sandberg, Valentin Kaurelan kieltäydyttyä tulla valituksi uudelleen ja näin varamieheksi tuli valituksi Väinö Heinonen. Johtokunnan jäsen Pentti Heinonen pyysi vapautusta johtokunnan jäsenyydestä, joka hänelle myönnettiin ja näin ollen hänen varajäsenensä rouva Sirkka Vuorenmaa tuli hänen tilalleen ja uudeksi varajäseneksi tuli Erkki Partanen. Valittiin samat järjestysmiehet sekä kuraattoriksi nuorten kerhoon Kauko Mäkelä.

Lopuksi pidettiin Yhdistyksen vaatimaton 65-vuotisjuhla, jossa Tampereen Kuurot Ystävät r.y. lahjoitti yhdistykselle 1000 mk.

Viikkoa myöhemmin piti johtokunta kokouksensa, jossa valittiin vuoden 1964 toimihenkilöt. Matti Kattainen puheenjohtaja, Niilo Rannikko varap., Maria-Liisa Sandberg sihteeri, rouva Aino Ala-Kilponen hoitaa raha-asiat, rouva Vuorenmaa jäsenkirjuri sekä Lauri Lahtinen kalustonhoitaja.

IMATRAN Kuurot r.y:n jokavuotinen esitelmäpäivä pidettiin 27 päivänä lokakuuta Imatrankosken työväentalossa. Esitelmäpäivä alkoi rouva Katri Pitkäsen pitämällä hartaushetkellä. Yhdistyksen puheenjohtajan Antti Jäkälän tervehdyspuheen ja laulukuoron esityksen jälkeen olikin ohjelmassa ensimmäinen esitelmä. Toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen piti esitelmän Neuvostoliiton matkasta. Mielenkiinnolla seurasimme esitelmää. Eihän ihme, saimmehan tietää, että Neuvostoliiton kuurot omistavat useita tehtaita ja määrätyn normin täytettyään tehtaat tuottavat tavaraa kuurojen yhdistysten hyväksi. Heillä on siis aina yhdistysten kassassa rahaa. Täällä Suomessa kuurojen yhdistykset saavat niukkaa avustusta ja yhdistyksillä on ainainen rahapula.

Väliajan jälkeen rouva Katri Pitkänen kertoi kuulumisia Kuurojen Maailmanliiton kongressista Tukholmassa. Saimme kuulla monia tärkeitä asioita kuurojen huollosta ja myös viittomakielen edistymisestä.

Herra E. Kalpio järjesti tietokilpailun miesten ja naisten kesken. Kilpailun voittivat naiset 2 1/2 pisteellä, miehet eivät saaneet yhtään pistettä. Ohjelmassa seurasi tämän jälkeen vapaata keskustelua ja aivovoimistelua. Moni kuuro piti hauskaa rupatellen ja näkyi heillä aivot työtä tekevän. — Esitelmäpäivän loputtua me hyvästelimme ja toivotimme jälleentapaamista yhdistyksen järjestämissä pikkujoulu- ja uudenvuodenvalvojaisjuhlissa.

Eka

Kokouksia

VAASAN Kuurojen Shakkikerhon vuosikokous pidetään tammikuun 18 p:nä 1964 klo 19 Kuurojen Valistustalossa Palosaarella Käsityöläiskatu 6.

Sääntöjen määräämät asiat.

Tervetuloa vanhat ja uudet jäsenet.

Johtokunta

VAASAN Kuurojen Yhdistyksen kirkkopäivät pidetään helmikuun 21—23 p:nä 1964 Vaasassa. Lähemmin seur. lehdestä tarkemmin kirkkopäivien ohjelmasta.

JYVÄSKYLÄN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään helmikuun 2 päivänä klo 14 Keskusseurakuntatalossa Jyväskylänkatu 12.

FORSSAN Kuurojen Kerhon vuosikokous pidetään helmikuun 9 päivänä klo 10 Forssan seurakuntatalossa.

KOKKOLAN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään tammikuun 25 päivänä klo 18 Seurakuntatalossa Torikatu 41. Esillä sääntöjen määräämät vuosikokoukselle kuuluvat asiat. Kaikkien jäsenten mukanaolo toivottavaa. Jäsenkirjat mukaan.

Sunnuntaina tammikuun 26 päivänä tehdään Kannukseen kirkkomatka, pastori Eino Savisaari tulee tulkitsemaan ja myös neiti Julia Kiviniemi. Vuosikokouksessa ilmoitetaan tarkemmin lähtöajasta. Tervetuloa Kannukseen.

VAASAN Kuurojen Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidetään tammikuun 26 päivänä 1964 alkaen klo 14 yhdistyksen toimitalossa Käsityöläiskatu 6 Palosaari.

Vanhat ja uudet jäsenet saapukaa joukolla.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen Nuorten Kerhon vuosikokous pidetään 26 päivänä tammikuuta 1964 klo 18 yhdistyksen huoneistossa. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

VAASAN Wellaksen vuosikokous pidetään tammikuun 19 p:nä 1964 klo 14 Vaasan Kuurojen valistustalossa Palosaarella Käsityöläiskatu 6. Sääntöjen määräämät asiat.

Tervetuloa vanhat ja uudet jäsenet.

Johtokunta

RIIHIMÄEN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään helmikuun 9 päivänä klo 12 Kansalaisopistossa. Vuosikokouksen jälkeen on esitelmätilaisuus.

KOTKAN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään Kotkan työväentalon kerhohuoneessa helmikuun 9 päivänä klo 12.

KUUROJEN RAITTIUSSEURA SURDIN vuosikokous pidetään tammikuun 26 päivänä klo 20 Helsingin Kuurojen yhdistyksessä.

HÄMEENLINNAN Kuurot r.y:n sääntömääräinen vuosikokous on helmikuun 2 päivänä klo 13 Markkulassa. Ennen kokousta, klo 12 on perhekirkko.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään Kuurojenkoulussa helmikuun 9 päivänä 1963 klo 18.

VARKAUDEN Kuurojenyhdistys r.y:n vuosikokous pidetään tammikuun 19 päivänä 1964 klo 12 kirkkoherranviraston kokoushuoneessa. Tervetuloa entiset ja uudet jäsenet.

FORSSAN Kuurojen Kerhon vuosikokous pidetään helmikuun 9 päivänä klo 11 seurakuntatalossa.

KERAVAN Kuurojen Kerho järjestää esitelmäpäivät tammikuun 26 päivänä klo 12 Haapasen talossa Maalarintie 5. Mm. yli-insinööri R. Savisaari vierailee.

LAPPEENRANNAN Kuurojenyhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidetään Kuurojen talolla sunnuntaina tammikuun 26 päivänä 1964 alkaen klo 13.

Kaikki jäsenet mukaan kokoukseen.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistys — Helsingfors Dövas Förening r.y:n vuosikokous pidetään lauantaina helmikuun 1 päivänä klo 18 alkaen yhdistyksen huoneistossa Liisankatu 27 A 8. Esillä uusien sääntöjen määräämät asiat.

Jäsenet, muistakaa ottaa jäsenkirja mukaan. Tervetuloa.

Johtokunta

KAINUUN Kuurot r.y:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään tammikuun 26 päivänä klo 12 Kajaanissa työkeskus Kainulassa lähellä keskuskansakoulua. Toimittaja Rurik Pitkänen tulee esitelmöimään opintomatkastaan Neuvostoliittoon. Mahdollisesti elokuvaesityksiä. Kainuussa asuvat vanhat ja uudet jäsenet tervetulleita kokoukseen. Virkistävä kahvitarjoilu.

RAUMAN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidetään laskiaissunnuntaina 9. 2. klo 12 seurakuntatalossa kirkon vieressä. Yli-ins. Runo Savisaari vierailee.

Aloitamme kokoontumisen laskiaisen merkeissä jo klo 11.

TURUN Kuurojenyhdistys r.y:n sääntöjenmääräämä vuosikokous pidetään tammikuun 25 päivänä klo 18 Kuurojentalon alasalissa. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 8 § mainittujen asioiden lisäksi yhdistyksen sääntöjen muutosehdotus. Kaikkien yhdistysten jäsenten läsnäolo välttämätön. Jäsenkirjat on tuotava mukana.

TURUN Kuurojenyhdistyksen Nuortenkerhon vuosikokous pidetään tammikuun 29 päivänä klo 19 Kuurojentalossa.

Jäsenet joukolla mukaan.

IMATRAN Kuurot r.y:n vuosikokous on Imatrankoskella voimalaitoksen ruokalassa 1. 2. 64 klo 17. Jäsenet saapukaa joukolla vaalikokoukseen. Jäsenkirjat mukaan. Uusia jäseniä otetaan samassa paikassa.

HKY:n Shakkikerhon vuosikokous pidetään HKY:llä tiistaina tammikuun 21 päivänä 1964 klo 19. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Kaikki jäsenet saapukaa, uusia jäseniä vastaanotetaan.

SAVONLINNAN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään sunnuntaina helmikuun 2 p:nä 1964 Juhani Makkosen luona Väinönk. 5 A alkaen klo 12. Kaikki jäsenet mukaan!

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistys r.y:n varsinainen vuosikokous pidetään helmikuun 9 p:nä yhdistyksen omassa huoneistossa alkaen klo 18. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Johtokunta

OULUN Shakkikerho Turnan sääntömääräinen vuosikokous pidetään Kuurojentalossa tammikuun 19 päivänä illalla. Jäsenet ja ystävät — tervetuloa kokoukseen.

OULUN Kuurojen Yhdistys järjestää esitelmäpäivät ja samalla vuosikokouksen tammikuun 25—26 päivinä. Tervetuloa sekä vanhat että uudet jäsenet.

Hyrää Uutta Vuotta 1964

VARKAUS
Hynninen Raili ja Pekka perh.
Happonen Eukari perh.
Holopainen Raisa ja Kaarlo perh.
Levänen Kerttu ja Olga
Parviainen Armi ja Eero perh.
Sivula Laina ja Toivo perh.
Varkauden Kuurojen Yhdistys r.y.

VEHKALAHTI
Kaukiainen Toivo perh.

VIINIJÄRVI
Suominen Eeva ja Juho

VÖYRI
Rintala Sanna

YLISTARO
Sauselin Anna

ÅVIKIN KUUROJENKOTI

Hyvinkäällä etsii palvelukseensa diakonissaa tai sairaanhoitajaa. Hakemukset palkkatoivomuksineen pyydetään lähettämään 15. 1. 1964 mennessä osoitteella Åvikin Kuurojenkoti, M u t i l a. Lähempiä tietoja antaa johtajatar puh. Hyvinkää 20 180.

Löytyykö kuuroa tai kuulevaa

NAISHENKILÖÄ

hoitamaan aamuin ja illoin pientä karjaa. Päivät vapaat. Oma huone uudessa talossa kaikilla mukavuuksilla. Ompelijalla tai ompelutaitoisella hyvät mahdollisuudet saada lisätuloja, koska paikkakunnalla on huutava puute ompelijoista. Pikaiset vastaukset osoitteella:

Emäntä Taimi Häyrynen
Kuitula
Marjotaipale

HYVÄÄ UUTTA VUOTTA 1964 - GOTT NYTT ÅR 1964

AHTIALA
Paajanen Kalevi perh.

ASIKKALA
Hevonpää Viljo

BRYSSEL
Franeois — Heiskanen Anita

HAAPAJÄRVI OL
Haapajärven Kuurojen Yhdistys
Kauppinen Edvin
Lintula Matti perh.
Luomanen Kalle
Poikkimäki Ville
Ristinen Matti
Rytilahti Pekka
Soininen Heino
Suontakanen Pentti
Tuomaala Hannes

HAMINA
Rautamies Pirkko

HAUKIVUORI
Väisänen Eine ja Päivi

HELSINKI
Ahlbäck Aura ja Ole
Ahlbäck Hilja ja Börje
Entelä Tytti ja Osmo perh.
Enroos John
Färdig Lyyli ja Emil
Grönroos Marita och Aug.
Helsingin Kuurojen Yhdistys — Helsingfors Dövas Förening r.y.
Helenius Svea och Arvo
Honkanen Hillevi
Heinonen Matti
Holmberg Waldemar
Holmberg Irma perh.
Ikola Vieno ja Sulo perh.
Järveläinen E. ja V.
Kaurela Elina ja Leo
Korhonen Mirja
Karilas Solveig ja Eino
Lillunen Teuvo perh.
Liikanen Kaisu
Laurila Eila ja Pentti perh.
Liinapuro Ulla, Doris och Matti
Lehti Iris
Lundqvist Greta
Miettinen Paul m.fam.
Månsson Sigurd
Rikström Torsten m.fam.
Rantanen Elfriede
Rantanen Elvi ja Viljo
Savolainen Aleks. perh.
Sandblom Edith
Suuronen Hilja
Saunamäki Anita ja Matti
Seppänen Juhani perh.
Simchon Nassim
Saari Thora ja Mauri
Tolsa Väinö perh.
Virén Leena
Winsten Paul

HERRALA
Hauta-aho Eljas perh.
Hakanen Aatto
Järvinen Minerva
Lehtonen Onni perh.
Lehtonen Huvi perh.

HOLLOLA
Mattila Onni perh.
Mattila Tyyne
Nummela Erkki perh.

HÄMEENLINNA
Hämeenlinnan Kuurot r.y.
Huovila Hugo
Huttunen Matti ja Liisa perh.
Jussila Anja
Kallio Jaakko ja Aila perh.
Kokkola Raija ja Tarja
Korpilähde Ulla
Leinonen Vilho ja Irja perh.
Löytylahti Tuula
Narmala Reetta ja Jarmo perh.
Ojanen Elma
Paavola Erkki
Sievänen Lilja
Virtanen Jorma
Vähärautio Yrjö

ILOMANTSI
Huovinen Ella

INKEROINEN
Kymenlaakson Kuurojenyhdistys r.y.
Koskinen Terttu

JOENSUU
Helminen Aarne
Helminen Kauko
Hirvonen Anna ja Erkki
Kettunen Hilma perh.
Lairkainen Maire ja Toivo
Mujunen Kalle
Ryynänen Ilta ja Tuomo
Simonen Hilkka perh.
Tikkanen Toivo perh.

JOUTSA
Häyrinen Taimi ja lapset
Kiviniitty Esko
Kumpulainen Helga
Ottela Ossi
Suuronen Hannu

JUVA
Hahonen Olavi perh.
Kettunen Tauno ja Sanni

JYVÄSKYLÄ
Hämäläinen Soile, Arvo ja Petteri
Haarala Veikko perh.
Ihalainen Aune
Jussila Eeva-Kaisa ja Paavo
Kuukkanen Lahja
Kolu Eino
Kangas Paavo
Laukkanen Seppo
Pitkänen Leena
Peltola Airi
Parkkonen Olga ja Nestori
Sopanen Pekka perh.
Toppila Anna

KANGASNIEMI
Paavilainen Katri ja Simo

KARKKU
Santala Juho
Tirkkonen Tapio perh.
Valtonen Jukka, Eeva, Pirkko ja Heimo

KAUSALA
Backman Paavo ja Katri

KEMI
Aitto-oja Emilia
Alaluusua Raili
Moisala Taimi
Mäkinen Elina
Tapio Lauri, Aune ja Teemu
Vettainen Veikko ja Rauni

KERAVA
Haapanen Erkki perh.
Heino Otto
Ojala H. perh.
Rannikko Allan perh.
Tamminen R.

KITTILÄ
Aalto Erkki
Korpela Elo perh.

KOKKOLA
Gripström Taimi ja Runar
Hanhikoski Kurt perh.
Harju Tenho perh.
Kiviniemi Julia
Lidsle Sigurd perh.
Prinses Eero
Puumala Raili ja Ossi
Rauman Urpo perh.
Ruonaniemi Elina ja Erik
Sabel Jörgen

KOTKA
Backman Henna
Heiskanen Elina ja Otto
Lehtinen Ada ja Nestor
Mattila Helmi
Mattila Olga
Mattila Pentti perh.
Saarinen Sinikka ja Kalevi
Santoja Alma ja lapset
Rautiainen Olavi

KOUVOLA
Kola Impi, Arvi, Risto ja Markku

KURHILA
Tiirikka Tauno

KUTALA
Hisso Yrjö

KUUSIJÄRVI
Kuokkanen Jaakko perh.

LAHTI
Auvinen David ja Sandra
Heino Veikko perh.
Hyttinen Onni perh.
Järvinen Pekka perh.
Höglund Henrik
Kaplas Tauno perh.
Koskinen Veikko perh.
Kyöperi Ester
Lehtonen Juho
Mattila Huvi perh.
Nurminen Urho perh.
Ojala Antti ja Helmi
Paasonen Arvi perh.
Pohjolainen Eero perh.
Remmi Kosti perh.
Rosti Sirkka perh.
Sulka Tyyne
Sulkanen Reino perh.
Viberg Eelis

LUSI
Kilkkilä Pauli

LAPPEENRANTA
Lemmetty Osmo
Leppänen K. perh.
Lyytikäinen Armas perh.
Stefanov N.
Tynkkynen Seppo perh.
Lappeenrannan Kuurojenyhdistys r.y.

LAURITSALA
Hartikainen Aino ja Juho
Leppänen Ester ja Eino
Leppänen Paavo

MERIJÄRVI
Viitala Väinö

MIKKELI
Haikonen Hilkka
Häkkinen Paavo
Konttinen Kaarina
Kakriainen Pentti perh.
Pärnänen Pentti perh.
Pasonen Seppo
Turkki Hilkka ja Pentti
Tikkanen Saara ja lapset

MYLLYKOSKI
Ripattila Aila ja Paavo
Ripattila Helga

MYLLYOJA
Isola Unto

MÄNTSÄLÄ
Merivirta Yrjö perh.
Nikula Pentti perh.
Väisälä Jaakko

MÄNTYLUOTO
Jarva Maire, Toivo ja Timo

OKEROINEN
Leikas Pauli perh.

OULU
Knuutinen Anna ja Onni perh.
Kronbäck Marja-Liisa
Mikkonen Tuovi ja Kusti
Patokoski Elsa
Suutari Teuvo
Tyyniaho Sulo
Virkkunen Hilma ja Eljas perh.

PAKAA
Arminen Tuula

PATENIEMI
Anttila Terho
Anttila Terttu

PIETARSAARI
Bjong Alf ja Astrid
Fagerlund Isidor ja Tyyne
Hellöre Anton, Aina ja Ulla
Lindberg Paul ja Aili perh.
Nuolikoski Olavi
Sandström Ole
Telisuo Asta

PORNAINEN
Kaukinen Ida

PORLAMMI
Tähtinen Oiva perh.

PORI
Eliasson Artturi ja Rauha
Granholm Julia, Matti ja Liisa
Hokkanen Elvi
Juhola Signe ja Josef
Jussila Arvo perh.
Hernesniemi Sinikka ja Heikki
Lankonen Lempi ja Uuno
Lankonen Kerttu, Martti ja Ulla
Lehtonen Saima
Virtanen Marjatta, Lauri ja Aarto
Väätänen Olga
Seppälä Eine

RAAHE
Havilo Anna ja Sven
Kuru Elsi

RAUMA
Rauman Kuurojenyhdistys r.y.

REPLOT
Höckert Valter perh.

RIIHIMÄKI
Hämäläinen Veikko
Kuusela Hilja
Rautanen Sylva ja Ilmari
Sykäri Kaarina
Tihula Sulo
Varis Alina

SAMMALJOKI
Alkuheimo Oskari
Kuutti Anna ja Erkki
Kuutti Tauno, Anneli ja Satu
Louttu Emma ja Oskar
Serviste Hilma

SAVITAIPALE
Lapatto Eero
Lind Eero
Saari Kalle

STORMI
Pajunen Oivi, Ossi, Elli ja Yrjö

SÄYNÄTSALO
Säynätsalon Kuurot r.y.
Hantunen Paavo perh.
Hintikka Liisa
Kaartti Martti perh.
Knaapi Veikko perh.
Konu Fanny ja Heikki
Lehtola Antti, Anja ja Turja
Lyytinen Kerttu ja Lauri
Marttila Anna ja Adolf
Matilainen Elsa ja Mary
Ojala Eero perh.
Poutanen Hilma
Sandholm Reino perh.
Särkijärvi Liisa
Turkulainen Kerttu

TAVASTILA
Eloranta Unto perh.
Leinonen Keijo perh.

TIKKALA
Simonen Otto perh.

TOHOLAMPI
Vuotila Juhani

TURKU
Bergman Maija ja Aarre
Eskelinen Matti perh.
Hakala Kustaa
Hakala Urpo perh.
Hannula Maikki perh.
Heino Elli ja Justus
Heinrichs Thorleif ja lapset
Honkanen Väinö perh.
Hänninen Arvi
Immonen Kalevi
Isomäki Sauli perh.
Jaakkola Pauli
Kaavi Tyyne ja Salomon
Kannisto Martti perh.
Kannisto Pentti perh.
Keskinen Aaro perh.
Keski-Levijoki Erkki perh.
Koivula Olavi perh.
Kostiainen Pentti perh.
Lampinen Veikko
Lehtimäki Urho perh.
Leino Taisto perh.
Marjamäki Seppo ja Kauko
Moilanen Heimo perh.
Mäntynen Esko perh.
Ojantakanen Anja ja Erkki
Paavola Usko perh.
Raja Mirjam
Rannikko Sulo perh.
Rautiainen Juho
Roman Eila
Savisaari Rakel ja Elias
Suominen Jukka
Sorsa Kirsti
Sänkiniemi Esko perh.
Turun Kuurojenyhdistys r.y.
Uusitalo Airi
Väisänen Tauno perh.
Wallenius Tuure
Yli-Petäykset Erkki
Äärі Raili ja Jorma

TYRVÄÄ
Jalonen Yrjö
Nieminen Otto
Tuominen Väinö
Vainionmäki Miina

VAASA
Isotalo Aino
Jäfs Sylvi ja Per-Erik
Koivula Paula, Risto ja Markku
Kaivolahti Juho perh.
Lämsä Tyyne
Laitinen Väinö ja Elsa
Laakso Erkki perh.
Laitinen Elsa ja Viljo
Mielty Jussi
Mansikka Alma ja Niilo
Niemelä Maija-Liisa, Heino ja lapset
Nabb Åke
Nurmi Vuokko
Nevala Seppo
Neste Helvi
Pähtilä Pirkko
Palenius Oili ja Asko
Poikonen Anja
Södergård Saima, Bror-Eric ja Carita
Södergård Meeri ja Alf
Saarinen Ruth ja Otto
Tuliniemi Eila, Erkki ja lapset
Taimisto Aune, Teuvo ja lapset
Vuorimies Tyyne, Simo ja Kirsti
Vaasan Kuurojen Yhdistys
Ylivarvi Seppo

VAMMALA
Kuurojenyhdistys Heffata r.y.

Onnen Potku 9

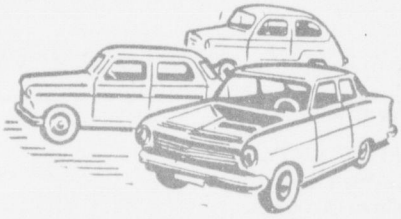

VEIKKAUSARPAJAISET

– "OMAT ARPAJAISEMME" – TARJOAVAT **VOITTOINA ARPOJEN OSTAJILLE: 3 AUTOA: Opel Kadett, Simca 1000 e, Fiat 600, 12 mopedia, 2 asuntovaunua, 15 jääkaappia, 35 mattoa ym ym**

ASIAMIEHILLEMME ANNAMME 15 % MYYNTIPALKKIOTA ja lisäksi SUURET MYYNTIKILPAILUT:

"KARKAUS" KILPAILU

asiamiehille, jotka viimeistään 24.2.1964 tilittävät vähintään 50 arpaa. Jokainen 50 arvan lisämyynti tuottaa lisäosuuden arvontaan.

1 kpl MATKAKIRJOITUSKONE
1 " SÄHKÖVATKAIN
2 " MAROKKOLAISIA MATTOJA
2 " JAKKAROITA NAHKATYYNYLLÄ
2 " MAROKKOLAISIA LATTIATYYNYJÄ
2 " MAKUUPUSSEJA
3 " IRLANTILAISIA MATKAHUOPIA
3 " NAHKAISIA OSTOSLAUKKUJA (marokkolaisia)
10 " TERMOSPULLOJA

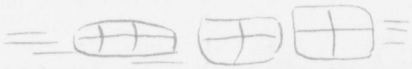

VARMAT PALKINNOT AHKERILLE

Kaikki tähän kilpailuun osallistuvista palkitaan edellyttäen, että tilitys on lähetetty viimeistään 31.3.1964.

Vähintään 300 arpaa myyneelle HOPEALUSIKKA
" 500 " " HOPEINEN JÄLKIRUOKALUSIKKA
" 700 " " HOPEINEN RUOKALUSIKKA
" 900 " " KYLPYHUONEVAAKA
" 1200 " " MAROKKOLAINEN LATTIATYYNY

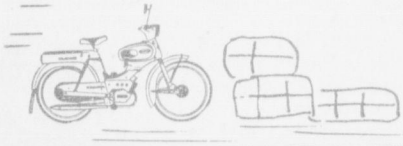

Jättiläiskilpailu

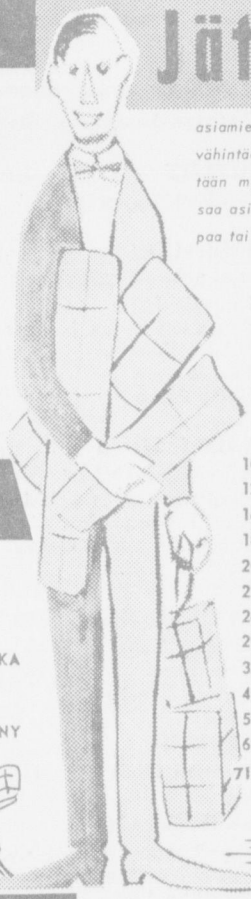

asiamiehille, jotka viimeistään 31.3.1964 lähettävät tilityksen vähintään 100 arvan myynnistä. Karkaus kilpailuun tilitetyt lisätään myyntiin. Jos myynti on yhteensä vähintään 150 arpaa, saa asiamies kaksi osuutta kilpailuun ja jos myynti on 200 arpaa tai enemmän, hän kilpailee kolmella osuudella.

1. palkinto **1.000:-** arvopapereina
2. " MONARK-MOPEDI
3. " LOMAMATKA KÖÖPENHAMINAAN
4. " MATKAKIRJOITUSKONE
5. " LEVYSOITIN
6. " SÄHKÖVATKAIN
7. " PÖLYNIMURI
8 - 9. " MAROKKOLAISIA MATTOJA
10 - 11. " RANNEKELLOJA
12 - 15. " JAKKAROITA NAHKATYYNYLLÄ
16 - 17. " PHILIPS PARRANAJOKONEITA
18 - 19. " HIUSTENKUIVAAJIA
20 - 21. " MAROKKOLAISIA LATTIATYYNYJÄ
22 - 25. " SÄHKÖVUOKIA
26 - 28. " HENKILÖVAAKOJA
29 - 31. " KAHVIKALUSTOJA 6 hengelle
32 - 40. " IRLANTILAISIA MATKAHUOPIA
41 - 50. " NAHKAISIA OSTOSLAUKKUJA
51 - 60. " 10 kpl PYYHELIINOJA
61 - 70. " á 10:-
71 - 100. " TERMOSPULLOJA

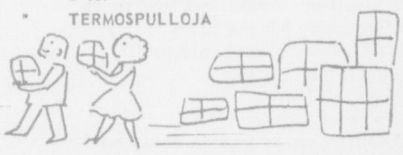

LOPPUUNMYYNTIKILPAILU

Arpojen loppuunmyynti on kannattavaa ja tilittäminenkin silloin yksinkertaisempaa. Seuraavat arvokkaat palkinnot jaetaan niille loppuunmyyjille, jotka lähettävät tilityksen viimeistään 31.3.1964.

1. palkinto MONARK-MOPEDI
2. " SÄHKÖVATKAIN
3. " LEVYSOITIN
4. " NESTEKAASUPÖYTÄLIESI PULLOINEEN
5. " MAROKKOLAINEN MATTO
6. " SÄHKÖVATKAIN
7. " PHILIPS PARRANAJOKONE
8 - 9. " KAHVIKALUSTOJA
10 - 14. " IRLANTILAISIA MATKAHUOPIA
15 - 24. " á 10 mk

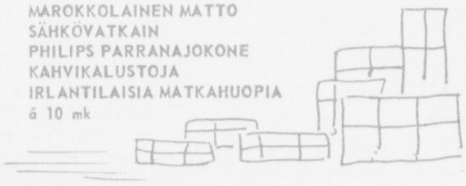

ARVAN HINTA 1:–

Ryhtykää asiamieheksi tilaamalla jo tänään arpoja alla olevalla kupongilla tai ottamalla yhteyden lähimpään kuurojen yhdistykseen

.....

ARPAJAISYHDISTYS r. y.
Lönrotink. 3, Helsinki

Kuurojen Liitto r.y:n asiamies

Tilaan veikkausarpoja Onnen Potku 9 ..... kpl, jotka sitoudun tilittämään asiamiesehtojen mukaisesti

Nimi ..... syntymäaika .....

Työpaikka .....

Tarkka osoite .....

Arpajaisyhdistys r.y.

Luvansaajat:
Suomen Partiopoikajärjestö, Suomen Partiotyttöjärjestö, Maanpuolustuksen Tuki, Finlands svenska ungdomsförbund, Suomen Liikeväen Liitto, Nuoren Voiman Liitto ja Suomen Kuurojen Liitto.

Helsinki 1964 — Oy Surdus Ab